

A hit, ha tettei nincsenek, halott önmagában.

(Jak 2,17)

A budai
Krisztinavárosi
Havas Boldogasszony Plébánia
2012 – 2015 között lezajlott
zsinatolásának
Záró dokumentuma
(Tervezet)

Budapest 2015.

A budai Krisztinavárosi Havas Boldogasszony Plébánia
2012 – 2015 között lezajlott zsinatolásának
Záró dokumentuma
(Tervezet)

A zsinatolást kezdeményezte: VIGASSY MIHÁLY plébános

A zsinatolás záró ülése Leányfalun volt, 2015. május 15-17-én

A kiadványt szerkesztették:

dr. Forián Szabó Péter, dr. Csermák Judit, dr. Czira Zsuzsanna,
dr. Zelliger Erzsébet

Felelős kiadó: Vigassy Mihály

Készült a ???? nyomdában, 75 példányban

Előszó

Szeretettel köszöntünk Téged, kedves olvasónk, és máris megköszönjük az érdeklődésedet, mert a kezredbe vetted ezt a dokumentumot.

A (budai) Krisztinavárosi Havas Boldogasszony (római katolikus) Plébánia [1] 2012-15 között lezajlott zsinatolásának záró dokumentumát tartod a kezredben. Ez a folyamat 2012 nyarán kezdődött, amikor Puzstamaróton plébániai nagytábort tartottunk mintegy 160 fő részvételével. [2] Ezen a nagytáboron hirdettük meg a plébániai zsinatolásunkat. Ekkor a pólónkra ez került: „Hogyan tovább Krisztinások?” - hiszen ezt keressük közösen. A meghirdető előadásban pedig jelmondatnak szent Jakab apostol leveléből választottunk idézetet: „**A hit, ha tettei nincsenek, halott önmagában**” (2,17). Mivel más ötletet nem kaptunk, ezért ez az ige maradt is mottónk.

1.) Mi volt a célja ennek a 3 éves munkánknak?

Ferenc pápa a plébániákról a következőket írja az Evangélii Gaudium kezdetű apostoli buzdításának 28. pontjában [3]:

„A plébánia nem elavult struktúra; éppen azért, mert nagy a formálhatósága, nagyon különböző alakokat ölthet, amelyekhez a pásztor és a közösség tanulékonyására és missziós kreativitására van szükség. Kétségtelen, hogy nem az egyetlen evangelizáló intézmény, mégis, ha képes megújulni és állandóan alkalmazkodni, továbbra is «maga az Egyház, vagy maga a fiai és lányai között élő Egyház».[4]... A plébánia az adott területen az Egyház jelenléte: a szó hallgatásának, a keresztény élet növekedésének, a párbeszédnek, az igehirdetésnek, a nagylelkű szeretetnek, az imádásnak és az ünneplésnek a tere. Minden tevékenységével arra bátorítja és neveli tagjait, hogy az evangelizálás aktív szereplői legyenek. Közösségek közössége, szentély, ahová a szomszédok inni járnak, hogy folytathassák útjukat, a folytonos missziós küldetés központja. Ám el kell ismernünk, hogy a plébániák felülvizsgálatára és megújítására szólító felhívás még nem hozott elegendő gyümölcsöt ahhoz, hogy a plébániák közelebb kerüljenek az emberekhez, és az élő közösség s a részvétel terei legyenek, és teljesen a misszióra irányuljanak.”

Ha tömören meg akarjuk fogalmazni magunknak, hogy mi volt a célja a zsinatolásunknak, akkor azt kell mondjuk, hogy egyszerűen csak szeretnénk itt, és most, a Krisztinavárosban, felmérve a jelenlegi élethelyzetünket, minél jobban, hatékonyabban megvalósítani azt, amit az előbbi idézetben olvashattunk.

Minden közösség akkor válik érett közösséggé, (1) ha van identitás-tudata, vagyis vannak közösen elfogadott céljai, álmaik, tudják merre kellene tartani, (2) ha reálisan ismerik a helyzetüket, és (3) ha tagjai aktívak, elkötelezettek a közös célok megvalósítása érdekében. Mindenki érezheti, hogy ezek a feltételek mennyire összeesengenek azzal, amit Jézus Krisztus így mondott nekünk: „*Én vagyok az Út, az Igazság és az Élet*” (Jn 14,6)

Jézusra kell tehát szegezni a tekintetünket akkor is, amikor az álmainkat, céljainkat próbáljuk megfogalmazni, (út); akkor is, amikor felmérjük jelenlegi helyzetünket, (igazság); és akkor, is, amikor vizsgáljuk az ezekhez szükséges működési feltételeket (élet).

A 3 éves közös munka érezhetően közelebb hozta az embereket egymáshoz, és ennek reményeink szerint még további gyümölcsei is lesznek, mint pl. a nagyobb arányú részvétel az élő közösségeinkben, és több odafigyelés a missziós küldetésünkre. vö. [3]

2.) Hogyan folyt a munka?

A munka a munkacsoportok megalakulásával kezdődött. 5-8 fős munkacsoportok jöttek létre, ki-ki a maga érdeklődése szerint választhatott munkacsoportot. Egyet kértünk csak: akinek a Plébánián meghatározott feladata van, az lehetőleg más munkacsoportot válasszon, mint ami a megszokott, napi feladata. Úgy gondoltuk, hogy a munkacsoportok maradjanak minél függetlenebbek a már kialakult, megszokott struktúráktól, és ettől talán még szabadabban 'álmodhatnak' a Plébániánk jövőjéről.

Kezdetben 10 munkacsoport alakult, - de a munka megkezdése után 1 munkacsoport mindjárt 'feladta', így végig 9 munkacsoportban folyt a munka. Ennélfogva 9 szakterületre próbáltuk felosztani a Plébániánk teljes tevékenységét. Ezek a szakterületek, valamint a hozzá tartozó munkacsoportok a következők voltak:

Befelé irányuló tevékenységeink:

Közösségeink, Pasztoráció, Liturgia,

Kifelé irányuló tevékenységeink:

Misszió, Karitás, Ökumené, Közéleti kapcsolataink

A működéshez szükséges infrastruktúra:

Információk áramlása, Gazdasági kérdések

Az egyes szakterületek tevékenysége egymással szorosan összefügg, egyes plébániai tevékenységről sokszor világosan látszik, hogy az egyszerre több szakterülethez is tartozik. Ez nem baj, sőt inkább ez is azt igazolja, hogy a Plébánia a „*közösségek közössége*”, ahol minden mindennel összefügg.

A kilenc munkacsoport munkáját egy ún. koordinációs munkacsoport irányította.

A munkacsoportok feladata az volt, hogy derítsék fel az Egyház álláspontját a hozzájuk tartozó szakterületen, tárják fel a jelenlegi helyzetet a Plébánián, s ezek ismeretében fogalmazzák meg javaslataikat, egy **lelkipásztori munkaterv** elkészítéséhez segítségként.

A plébániai helyzet felméréséhez 2013 őszén egy harminchárom kérdésből álló kérdőív kitöltésére kértük a híveket, amely az egyes munkacsoportok által megfogalmazott kérdésekből állt össze. 240 kitöltött kérdőívet kaptunk vissza, ez körülbelül 40%-a a rendszeres templomba látogató felnőttek számának. A válaszok feldolgozása hosszabb időt vett igénybe.

A munkacsoportok munkájuk eredményét két alkalommal mutatták be nyilvánosan a híveknek, hozzászólási lehetőséget biztosítva: 2014. júniusában és 2015. februárjában, illetve márciusában. Ezen prezentációkat a hívek részéről sajnos mérsékelt lelkesedés követte.

A munkacsoportoknak az egymás között egyeztetett anyagaikat 2015 áprilisában kellett véglegesíteniük, ami után egy szerkesztő bizottság próbálta összefésülni, összerendezni azokat egy végleges zsinatolási dokumentummá.

A dokumentumban a munkacsoportok javaslataikhoz besorolást rendeltek sürgősségi megvalósítási szempont szerint. Az ① jelű a kevésbé sürgősen, a ② a meglehetősen sürgősen, a ③ a sürgősen megvalósítandó javaslat.

3.) Szerkesztési alapelvek

A munkacsoportoknak a lehetőségek keretein belül maximális önállóságot biztosítottunk, mindössze azt kértük, hogy figyeljenek egymás munkáira, egymás javaslataira, és ezeket szükség szerint egymással is egyeztessék.

A munkacsoportok munka-anyagait senki nem bírálta felül. A szerkesztő bizottság csak azért kért egyes esetekben változtatásokat, hogy a 9 munkacsoport által leadott anyag egységes szerkezetű, és kb. azonos terjedelmű lehessen, illetve, ha nyilvánvaló tévedésekre bukkantak. Tudnunk kell tehát ezekről a munka-anyagokról, hogy ezek mindegyike 5-8 elkötelezett krisztinavárosi hívő több mint két éves, közös munkájának az eredménye, akik mindannyian a Plébániánk jelenlegi helyzetével és a jövőjével foglalkoztak, egy-egy speciális szakterületet kiemelve.

A záró dokumentumban sok tehát az átfedés, különösen az egymással összefüggő szakterületeken. Ezeket az átfedéseket – más néven kereszt-hivatkozásokat a záró dokumentum egyes fejezeteinek végén külön ki is emeltük.

Az elkészült záró dokumentum tervezetét feltettük az internetre, és ott a záró ülés előtt kb. 1 hétig mindenki számára látható, hozzáférhető volt.

4.) A záró dokumentum elfogadása

Zsinatolásunk lezárása egy úgynevezett záró ülés volt, 2015. május 15-17 között Leányfalun. Ezen összesen ????? fő vett részt. A záró ülés egyik napján a résztvevők szekció-üléseken utoljára végignézték a záró dokumentum tervezetét, ahol szükségesnek látszott, ott még módosítási javaslatokat tettek az egyes munkacsoportoknak. Végül a következő napon plenáris ülést tartottunk, és ezen külön-külön megszavaztuk a záró dokumentum fő fejezeteit. Úgy alakult ki a végleges záró dokumentum, hogy az tartalmazza a szekció-ülések által elfogadott módosításokat is, és a plenáris ülés jegyzőkönyvét, illetve a szavazások eredményeit.

5.) Hogyan értékeljük ezeket a javaslatokat?

Zsinatolásunk munkatársai előtt az első perctől kezdve köztudott volt, hogy ez a közös munka nem olyan, mint mondjuk egy köztisztület küldöttgyűlése, vagy egy társasház közgyűlése,. Itt nem hoz senki kötelező erejű határozatot. Itt a közös jövőről gondolkodunk csupán, és a javaslatainkat megpróbáljuk – megfelelő súlyozással pontokba szedni, majd a végén még közös szavazással is megerősíteni az egyes súlyokat. Az egész dokumentum végeredményben arra való, hogy a plébánost, illetve a plébánia munkatársait segítse a pasztorális tervünk összeállításában. Azt feltételezi, hogy a Plébánia „*valóban kapcsolatban áll a családokkal és a nép életével, és nem válik az emberektől elkülönült terjengős struktúrává vagy a csak magukra figyelő kiválasztottak csoportjává.*” [3]

6.) Ajánlás

'Elkészült a nagy mű', örömmel ajánljuk minden olyan kedves olvasónknak, aki érdeklődik a Plébániánk élete iránt. Olvassa, és tanulmányozza gondosan mindenki, aki valóban elkötelezett tagja szeretne lenni ennek a közösségnek. Vegyük azonban figyelembe, hogy ez a közös munkával készült dokumentum mégis csak laikus, amatőrnek mondható hívek lelkes munkája, és nem szakszerűen megalapozott tudományos értekezés. A komolyabb tudományos művek fontos jellemzője, hogy amiről tárgyal, abban igyekszik teljes mélységben feldolgozni a témával foglalkozó, fontosnak mondható szakirodalmat. Erről a dokumentumról ez nem mondható el. Voltak munkacsoportok, akik egészen jól rátaláltak a lényeges forrásokra, de voltak olyanok is, akik inkább csak a saját tapasztalataikból merítettek. Mégis, ha végigolvassuk a dokumentumot, akkor megtapasztalhatjuk, hogy a sorok között miként jelenik meg valóban „*a fiai és lányai között élő Egyház.*” [3]

Ez ad nekünk reményt és jövőt, ez ad nekünk örömet, és ennek az örömnek a lelkesedésével adjuk közre ezt a dokumentumot.

Már Puzstamaróton is szó volt arról, hogy munkánk sikeréhez elsősorban a Szentlélek segítsége szükséges. Ezért most is kérjük, hogy sokat imádkozzunk Egyházunkéért! Másrészt pedig, hiszen közösségünk védőszentje Havas Boldogasszony, kérjük őt is, hogy álljon mellettünk utunk keresésében!

Testvéri szeretettel:

Forián Szabó Péter
a Képviselőtestület világi elnöke

Vigassy Mihály
plébános

2015. Pünkösdjén

Hivatkozások

- [1] Plébániánk honlapja a www.hba.plebania.hu webcímen található.
- [2] A zsinatolásunk előzményeiről és kronológiájáról bővebben a www.hba.plebania.hu/zsinatolas honlapon olvashatsz.
- [3] EG 28.
- [4] II. JÁNOS PÁL, *Christifideles Laici*, Szinódus utáni apostoli levél (1988.12.30.) 26: Magyarul olvasható a <http://uj.katolikus.hu/konyvtar.php?h=90> webhelyen.

Munkatársak névsora munkacsoportok szerint: ¹

0. munkacsoport

Fodor Artur
Szelényi András
Kisegítők:

Koordináció

Forián Szabó Péter
Varga Antal
Morandini Kristóf
Csermák Judit

Selmeczi-Zsuppányi Marianna
Vigassy Mihály
Zelliger Erzsébet
Schuchtárné Timár Tímea

1. munkacsoport

Bodonné Pallos Edit
Horváth Adrián
Varga Istvánné

A közösség

Csermák Judit
Nyáry Zsigmond

Gönczi Zsuzsanna
Patthy Andrásné

2. munkacsoport

Agonás Szonja
Gertheis Miklós

Pasztoráció

Czira Zsuzsa
Perémy Gábor

Gács Klára
Vörös Emese

3. munkacsoport

Bucsy Magdolna
Horváth Orsolya
Varga Istvánné

Misszió a Plébánián

Forián Szabó Anna
Lesznik Angéla

Hild Csorba Bernadett
Zsolt Miklós

4. munkacsoport

Boros Márta
Karai Péterné
Tóthné Németh Borbála

A karitás

Csermák Ambrus
Keviczky Dóra

György-Farkas Máté
Polgár Mihályné

5. munkacsoport

Bódis M. Madeleine
Kovácsné Ágotai Gyöngyi
Roszmusz András

A liturgia

Gömbös Ferencné
Morandini Kristóf
Zelliger Erzsébet

Horváth Ágoston
Muhi Mátyás

6. munkacsoport

Csermák Zoltán
Gömbös Eszter

Az ökumené

Csorba Zoltán
Patthy András

Faber Enikő

7. munkacsoport

Bucsy Levente
Hajnáné Végvári Ágota

Az információk áramlása

Dán Gabriella
Jeszenkovits Ádám

Divényi Dániel
Magyar Julianna

8. munkacsoport

Boldvai Ernő
Schuchtár Endre

Helyünk a közéletben

Csurgai Miklós
Tibély András

Csorba Zoltán

9. munkacsoport

Becker Katalin
† Kovács András

Gazdasági kérdések

György-Farkas József
Sárfalvi György

Jeszenkovits Tamás
Szabóné Martinkó Eszter

---

¹ A névsorban az aláhúzott név azt jelzi, hogy ő volt a munkacsoport vezetője

Rövidítések jegyzéke

- EG: *Evangelii Gaudium*, Ferenc pápa Az Evangélium öröme kezdetű apostoli buzdítása. Magyarul megjelent: <http://uj.katolikus.hu/konyvtar.php?h=451>
- EN: *Evangelii Nuntiandi* VI. Pál pápa: Az Evangélium hirdetése - kezdetű apostoli buzdítása. (1975. dec. 8.) Magyarul megjelent: <http://uj.katolikus.hu/konyvtar.php?h=121>
- GS: A II. Vatikáni Zsinat *Gaudium et Spes* kezdetű lelkipásztori konstitúciója az Egyházzól a mai világban Magyarul megjelent: http://www.katolikus.hu/zsinat/zs_16.html
- KEK: *A Katolikus Egyház Katekizmusa*. Magyar kiadás: Szent István Társulat Bp. 1994.
- LG: A II. Vatikáni Zsinat *Lumen Gentium* kezdetű dogmatikus konstitúciója az Egyházzól. Magyarul megjelent: http://www.katolikus.hu/zsinat/zs_03.html
- Plébánia: Krisztinavárosi Havas Boldogasszony Plébánia
- RMÁR: *A római misekönyv általános rendelkezései*. Szent István Társulat, 2009.
- SC: A II. Vatikáni Zsinat *Sacrosanctum Concilium* kezdetű konstitúciója a szent liturgiáról. (1963. dec. 4.) Magyarul megjelent: <http://uj.katolikus.hu/konyvtar.php?h=1>
- TTKomp: *Az Egyház társadalmi tanításának kompendiuma*. Kiadta az Igazságosság és Béke Pápai Tanácsa, Vatikánváros, 2004.06.29.
Magyarul megjelent: http://www.vatican.va/roman_curia/pontifical_councils/justpeace/documents/rc_pc_justpeace_doc_20060526_compendio-dott-soc_hu.html
- ZsK: *Az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye Zsinati Könyve*. Szent István Társulat, Budapest, 2003.
Letölthető a zsinatolásunk honlapjáról: www.hba.plebania.hu/zsinatolas

A dokumentum végén lesz még majd:

Zárszó (Még nem tudjuk, ki írja meg)

A leányfalui események rövid összefoglalása

Szavazás eredményei

Esetleges mellékletek.

A közösség

1. Az Egyház tanítása a közösséggel kapcsolatban

1. Isten az embert saját képmására teremtette, így alkalmas a szeretetre, és vágyik arra, hogy szeressék.[1,2,3] A Szentháromsághoz hasonlóan ezt csak közösségben élheti meg, gyakorolhatja.[4,5,6] A személyes ember kötelessége, hogy magát szabadon ajándékozza, ezzel a közösséget építse.[7]
2. A személyes emberre [8] egyre nagyobb nyomás nehezedik a szekularizált, ateista, árucikk létformában élő társadalomban. Ahhoz, hogy meg tudjon maradni, hogy evangelizációs feladatát teljesíteni tudja, hitét gyakorló, azt megvalló, közös értékrendjükben élő közösséghez kell tartoznia. [9] Az egyén a Lélek segítségével közösségben tudja felismerni az idők jeleit, ott figyel a gyümölcsökre, gondoskodik azokról és nem türelmetlen, ha a termés nem a tervei szerint alakul. A közösségi lét táptalaja, bátorítója, nevelője, összefogója a plébánia. Felelőssége nagy, hiszen minden tevékenységével hatással van arra, hogy tagjai aktív evangelizálók lehessenek, akik örömmel térnek be feltöltődni a közösségek közösségébe, a plébániára, [10,11,12] a „családi, testvéri és befogadó házba, ahol e közösségek otthonra találnak”. [13]

2. A Plébániánkon felmért helyzet

3. Munkánkban azokat a társulásokat tekintettük közösségnek, amelyeknek meghatározott célja van, tagjai közös értékrendet vallanak, feladatuk van, és kapcsolatban vannak egymással, felelősséget éreznek egymásért; a többieket csoportokként határoztuk meg.
4. A plébániai közösségi élet jellemzőinek feltárására egyrészt a hívek által kitöltött kérdőívet, az általunk kidolgozott interjú kérdéssorra adott válaszokat, valamint személyes beszélgetések tapasztalatait használtuk fel.
5. A 14-20 éves korcsoportból csak 4 kérdőív érkezett. A válaszolók 56%-a vallotta magát közösség tagjának, azonban csak 47%-uk közössége tartozik Plébániánkhoz, 34%-uk pedig nem plébániai közösséghez. A Plébánián 33 csoportot találtunk, közülük 10 tartotta magát közösségnek. Domináns az ima- és ifjúságot nevelő közösség, sokan több csoporthoz tartoznak. A csoportok, közösségek között kevés a kapcsolat. A válaszadók 28%-a szeretne közösséghez tartozni, leginkább ima-, idősebb korúak, illetve családosok közösségére mutatkozik igény. A plébániai közösséghez tartozás akadályait jellemzően az idő hiányában (29%), a megfelelő közösség hiányában (5%), az idős életkorban és egészségügyi problémákban (18%) jelölték meg. A működő közösségek közül vannak, amelyek segítenének új közösségek indulásánál.
6. A hívek 98 javaslatot fogalmaztak meg a közösségi élet erősítésére, melyeket beépítettünk összefoglalónkba.

3. Javaslatok

3.1 A cél

7. A következő célokat javasoljuk kitűzni, 3-5 évre előre tekintve:

- a Plébánia élő közösségek közössége legyen,
- a Plébánia templomaiba járó hívők – minél nagyobb számban és arányban – találjanak maguknak megfelelő kisközösséget [14], [15], ahol
  - = közösen imádkozva tartják meg és mélyítik el hitüket,
  - = emberi kapcsolataikban támogatják egymást a mindennapi élet nehézségeiben is,
  - = gyermekeiknek megfelelő baráti közeget teremtenek és tartanak fenn, hogy a következő generáció is a személyes létformát érezze sajátjának,
- aki bejön a templomba vagy kapcsolatba kerül a Plébánia híveivel, úgy érezze, hogy őt várták.

3.2 Javasolt utak a cél eléréséhez:

8. A meghatározott utak csak akkor működnek hatékonyan (kis)közösség-generálóként, ha a résztvevők azt magukénak érzik, tesznek érte, feladatot vállalnak benne vagy más feladatvállalására készíti őket, és nem csak fogyasztóként élik át az eseményt. Baráti légkörből sugárzó munkára való készítésből fakad az önkéntes munkavégzés igénye, a közösséghez tartozás érzésének erősödése. Minden javaslatunk gyümölcsei csak hosszú távon érnek be, ezért fontosnak tartjuk azok megvalósítását minél hamarabb elindítani.
9. A közösségi programokról időben és **hatékony** módon kell **tájékoztatást** adni. ③
LÁSD 225
10. Célszerű lenne a **megszólítás** gyakorlatát erősíteni, a misén is felszólítani az embereket köszönésre. ①
11. Egy megszólító háló személyessé tehetné a meghívásokat a programokra, közösségekbe. Felmérés kell, ki az, aki kellő kedvességgel, nyitottsággal alkalmas erre a szerepre. ②
LÁSD 23, 47-49, 90
12. Alkalmat kell teremteni arra, hogy a Plébánia területén templomba járók elég sűrűn és **változatos** (lelki és világi) **programok** keretében találkozhassanak, hogy egymást jobban megismerjék, ezáltal a potenciális vezetők feltűnhessenek, a kisközösségek kvázi spontán megalakulhassanak. ③
LÁSD 38, 186
13. Jó lenne rendszeresen **agapét** tartani (például a kilences mise után) a templom melletti téren. Ennek rendezését, személyes megszólítás alapján, mindig mások vállalhatnák. Kell egy felelős személy, aki koordinálja. ②
LÁSD 67, 291
14. A programokat célszerű úgy kialakítani, hogy azok **tradíciót építsenek**. Jó példák: a lelki gyakorlat, a szállást keres a Szent Család, a tabáni keresztút, apák napja, a 10, 15, 20... éves házassági évfordulások miséje, agapéja, a nyugdíjas klub (névváltozást szeretnének, mert programjaik több korosztálynak szólnak), a nyugdíjas séták, a krisztinavárosi esték.

Jó lenne kétévenként plébániai nagy tábort szervezni, őszi és tavaszi kirándulásokat, ahol több generáció és különböző élethelyzetű emberek találkozhatnak egymással. ③

LÁSD 66,136,163

15. Célszerű végiggondolni a hívőktől jövő olyan megalapozott program-kezdeményezéseket, amelyekhez eszközrendszert is tudnak javasolni (meglévőt, vagy szervezendőt); ezekhez **támogatást kellene biztosítani**, a döntési mechanizmust lerövidíteni, rugalmasabbá tenni. ③

LÁSD 253

16. Meg kell vizsgálni, hogy a hívők melyik csoportjának nincs esélye arra, hogy segítség nélkül kisközösséget alakítson, közösséghez csatlakozzék. Külön figyelmet kellene fordítani a **különleges helyzetű** emberekre, és családokra (gyermektelenek, vegyes házasságban, külön élők, elváltak, gyermeket egyedül nevelők, fogyatékos családtagot gondozók, özvegyek, egyedülállók), számukra összejöveteleket szervezni. Részükre információt szolgáltatni más-hol szervezett, őket érintő eseményekről, ahová nem egyénileg, hanem Plébániánk csoportjaként érkeznének. ③

LÁSD 57, 58, 104

17. A közösségi programokra sok kisgyerekes szülő, vagy beteg családtagot ápoló azért nem jut el, mert nem tudja **megoldani a felügyeletet**. Javasoljuk számba venni a Plébánia területén az ilyen feladatot vállalókat, s ők legyenek kapcsolatban egymással. ②

18. A meglévő csoportok, (kis)közösségek között **kapcsolatot kellene teremteni**, hogy egymás értékeiből erőt meríthessenek, gazdagodhassanak. Az összes vagy több csoport részvételével összejövetelt szervezni. (Például az imacsaládok, imakörök ne csak virtuálisan működjenek, legyenek összejöveteleik, találkozóik.) ③

LÁSD 60, 85

19. A csoportok mellett mindinkább a **közösségek** megerősítésére, **létrejöttének támogatására** – különösen a családos és a korosztályos közösségekre – kellene hangsúlyt fektetni, hiszen a plébániai hittancsoportok szükséges terei a hitről szóló ismeretek átadásának, de önmagukban nem képesek a hit teljes mélységének megmutatására. Ahhoz valódi emberi kapcsolatok, tényleges közösségek kellene, ahol az emberek példát tudnak mutatni egymásnak, szerető közegben meg tudják beszélni, osztani egymással, hogy mi segíti és mi zavarja őket abban, hogy az Evangélium örömhírét megélik. ②

LÁSD 46, 117, 166

20. Meg kellene szervezni egy **közösségi (fél)napot**, hogy akik kisközösségbe szeretnének tartozni, találkozhassanak egymással, csoportokba kapcsolódhassanak. ③

21. Új közösségek kialakulásánál fontos, hogy legyen **nyilvánvaló** a jelentkezők számára a **közösség célja**, identitása. Igyekeznünk kell az ehhez szükséges kialakulási körülmények megteremtésére (pl. családi nap szervezése), ezzel biztosítva tartós megmaradásuk lehetőségét. ②

LÁSD 46

22. A csoportok/közösségek megalakításához **alkalmas vezetőket** kell találni. Meg kell szervezni a (potenciális) vezetők képzését, vagy helyben, vagy azt a helyet megtalálni, ahová küldhetők. A közösségvezetők rendszeres találkozókon segíthetnék egymást tapasztalataik átadásával. ③

LÁSD 42, 112, 201

23. Törekedni kell arra, hogy a megalakuló közösségek **nyitottak és befogadók** legyenek [18] abban az értelemben legalább, hogy
- segítsék újabb kisközösségek alakítását,
  - kerüljenek ki tagjaik közül vezetők ezekhez,
  - lehetőleg szólítsák meg és nyerjék meg a Plébánia területén élő, a hitüket nem gyakorló illetve a nem hívő, kereső embereket is. ② LÁSD 11, 47-49, 90
24. Meg kellene szólítani, a meglévő kisközösségeket, hogy nyújtsanak **segítséget újak létrejötténél**. ②
25. Javasoljuk bevonnunk a **máshol aktívan tevékenykedőket** a Plébánia közösségi életébe. ③
26. Fel kell mérni az igények mellett az adottságokat is. Olyan légkört és körülményeket kell teremteni a Plébánián, hogy a **hívők közössége** minél aktívabban **saját maga** vegye kezébe a közösségi élet szervezését.[16,17] ③
27. Jó lenne az **infrastrukturális lehetőségeket** a közösségek összehozására felhasználni. Végig kellene gondolni, hogy a Plébánia épülete, a cserkészotthon mennyire szolgálhatja a (kis)közösségi terek létrehozását. Például: a Plébánia kert sarkában intim közösségi teret kialakítani. Mindez részben kalákában is megvalósítható. Célszerű ezeken túl a filia tereit kihasználni, például a Tabán mozit bevonnunk. Javasolt buzdítani a kisközösségeket, hogy lakáson tartásuk összejöveteleiket, baráti, családi közegben. ③ LÁSD 197, 292
28. A közösségi kapcsolatok erősítését szolgálhatná, ha a káplánok nem egy-két évente váltanák egymást. Javasoljuk a **hosszabb időre szóló káplánkinevezések** kezdeményezését. ②
29. Jó lenne bevezetni a **komatál** gyakorlatát, a kisgyerekes családok kapcsolatrendszerének erősítésére. ①
30. Javasoljuk a **'hívjuk meg egymást egy ebédre, vacsorára'** mozgalom elindítását. A jelentkező családok valamilyen esetleges szisztéma alapján (akár sorsolás) találhatnak egymásra, közös étkezés közben ismerkedve, illetve jobban megismerve egymást. ①
31. Mindezek megvalósítására szükségesnek tartunk létrehozni **egy munkacsoportot, amely segíti a közösségvezetőket**, koordinálja munkájukat, a közösségi programokat, biztosítja a személyes odafigyelést a Plébánia részéről. ③
32. A közösségépítő tevékenység felügyeletére javasolunk **megbízni** egy/két **képviselőtestületi tagot**, aki/akik a testületnek rendszeresen beszámol/beszámolnak, ezzel is elősegítve a közösségépítés széles bázisának megteremtését, a tevékenység állandó napirenden tartását, a célszerű kezdeményezések minél gyorsabb és hatékonyabb támogatását. ③

3.3 Javasolt ellenőrzési pontok a megvalósítás során: ③

33. Létrejött-e a közösségi életet segítő munkacsoport? Megvan-e/megvannak-e a képviselőtestületben a felelős/felelősök, aki/akik felügyeli/felügyelik a közösségi életet segítő munkacsoport munkáját, és a közösségi kezdeményezéseket?
34. A leendő közösséget segítő munkacsoport, valamint a felügyelő képviselőtestületi tag/tagok feladata lenne nyomon kísérni: LÁSD 220, 259
- hatékony-e a közösségi programokról adott tájékoztatás;
  - a mise alkalmak szolgálják-e a közvetlen kapcsolatok erősítését;
  - működik-e megszólító háló;
  - mennyi program van, azok változatosak, színesek-e, minden korosztályt, különböző élethelyzetűeket érintenek-e, vannak-e kimondottan közösség létrehozó, erősítő programok, (például agapé), s van-e köztük tradíciót teremtő;
  - a hívektől jövő kezdeményezések dokumentálását, sorsát; rövidebb, rugalmasabb lett-e a döntési mechanizmus;
  - a különleges helyzetűekre való odafigyelés megvalósul-e;
  - létre jött-e lista a másokat közösségi élményhez segítőkről, találkoznak-e egymással;
  - a meglévő közösségek között lett-e, illetve szorosabb lett-e a kapcsolat;
  - a közösségbe tartozni vágyóknak volt-e összejövetele;
  - történt-e lépés csoportvezetők kiválasztására, kiválasztódására, képzésük megszervezésére;
  - jöttek-e létre új közösségek, családosak, korosztályosak, azok nyitottak, befogadók-e;
  - a meglévő kisközösségeket felkérték-e, hogy nyújtsanak segítséget új közösségek létrejötténél;
  - a máshol aktívan tevékenykedőket sikerült-e bevonni a Plébánia közösségi életébe;
  - milyen jelei vannak annak, hogy a hívők aktívabbak lettek a közösségi élet szervezésében;
  - a közösségi életet szolgáló infrastrukturális helyzet változott-e, illetve tettünk-e érte valamit, s hol tart a folyamat;
  - amennyiben lehetséges, megtörtént-e a hosszabb időre szóló káplánkinevezések kezdeményezése;
  - működik-e a komatál gyakorlata és az ebéd-vacsora meghívás.
35. Amennyiben a leírt javaslatok, vagy azok egy része megvalósul, akkor lehet a Plébánia hívogató, támogató fészek, otthon, közösségek keletkezésére, létrehozására, fennmaradására, együttműködésére. Ekkor válhat a Plébániánk kifelé is sugárzó közösségek közösségévé.

Hivatkozások

- [1] KEK 1702
- [2] GS 12
- [3] GS 24
- [4] GS 24.
- [5] KEK 1879
- [6] GS 12
- [7] KEK 357
- [8] Kavanaugh, J. F.: Krisztus követése a fogyasztói társadalomban, Ursus Libris – Altern csoport, Budapest, 2003.
- [9] KEK 2419
- [10] EG 14
- [11] EG 24
- [12] EG 28
- [13] ZsK 3308
- [14] <http://www.c3.hu/~tillmann/konyvek/ezredkezdet/csanyi.htm>; Csányi Vilmos: A felelősség kultúrája, Lélegzet, XVI. évfolyam, 04. szám, 2006. <http://www.lelegzet.hu/archivum/2006/04/3435.hpp.html>.
- [15] Vezetéstudományi ismeretek. L. például: Dr. Balogh Eszter: Csoportok vizsgálata szervezetekben, Károli Gáspár Egyetem, 2011. pp. 4; 8.
- [16] KEK 1883
- [17] KEK 1884
- [18] KEK 1881

A hivatkozások részletesen a zsinatolásunk honlapján olvashatók.

Pasztoráció

1. Az Egyház tanítása a Plébániákon folyó pasztorációs tevékenységről

36. A II. Vatikáni Zsinat fő célkitűzései között szerepel annak elérése, hogy modern világunkban az Egyház minden tagja alkalmassá váljon az evangélium hirdetésére. Az evangelizáció, a pasztoráció legjobb módja, ha megélt hitünk továbbadásán alapul, ennek szükségességét már VI. Pál pápa is kimondta, amikor úgy fogalmazott: „*a mai világnak tanúkra van szüksége, nem tanítókra*”. [1]
37. A Katolikus Egyház tanítása szerint minden megkeresztelt ember általános papsággal rendelkezik, így a világiaknak is küldetésük, hogy a Jézussal való találkozásuk örömet megéljék és másoknak hirdessék. Saját élethelyzetükben „*hívja meg őket Isten, hogy saját hivataluk gyakorlásával az evangélium szellemében élve kovászként belülről járuljanak hozzá a világ megszenteléséhez, és életük tanúságával – hitük, reményük és szeretetük ragyogásával – mutassák meg másoknak Krisztust*” – mondja ki a II. Vatikáni Zsinat tanítása [2], és Ferenc pápa is felhívja rá a figyelmet, hogy „*Isten kovászának kell lennünk az emberek között*.” [3] Kiemelkedően fontos a hit családban való továbbadása, a családgyházra való törekvés, ezen belül a szülőknek van nagy felelősségük, hiszen ők gyermekeik első „hitoktatói”. Természetesen ebben a szerepben a nagyszülők és a keresztszülők éppúgy segíthetnek, és jó, ha segítik őket, mint hívő barátaik és a plébániai vagy lelkeségi családcsoportok.
38. A plébániának nemcsak a gyermekek hitbéli növekedését kell biztosítani, hanem a felnőtteket is. Ez a rendszeres hitoktatás mellett számos más módon is történhet: például bibliaórákkal, egyszeri előadásokkal, lelkigyakorlatokkal, zárándoklatokkal. Kiemelten fontosak e téren a szentségek felvételére felkészítő alkalmak. Az Egyház hitének megélése mindazonáltal leginkább a szeretetközösség megélésén keresztül valósulhat meg, ezért szükség van olyan közösségi alkalmakra, együttlétekre is, amelyek nem elsődlegesen pasztorációs célúak, legfeljebb csak következményükben azok. LÁSD 12
39. A pasztorációnak figyelembe kell vennie, hogy ki az, akit megszólít: máshogyan kell szólni gyermekekhez, ifjakhoz és felnőttekhez, másként a családokhoz és az egyedülállókhoz, de még ezeken a kézenfekvő területeken túl lehetnek egyéb speciális lelkipásztori területek is: mint például a kisebbségek, a társadalom peremén élők, a fogyatékkal élők, sajátos élethelyzetűek, a hitüket a maguk módján megélők.

2. A Plébániánkon felmért helyzet

40. Plébániánk pasztorális élete jó, ezt a kérdőíves visszajelzések mellett a 2014. novemberében tartott főpásztori vizitáció is megerősítette. A különböző korosztályok hittanórákkal és más pasztorációs alkalmakkal is meg vannak szólítva: a gyermekhittanok mellett hagyományosan ifjúsági és többféle felnőtt hittan is működik, ha nem is teljes kihasználtsággal. Rendszeresen vannak egy- és több napos lelkigyakorlatok, az egyházi évhez kapcsolódó egyéb lelki töltekezési lehetőségek, a tematikus évekhez kötődő előadássorozatok, valamint nem kifejezetten pasztorális, inkább közösségi, közéleti jellegű alkalmak, mint a Krisztinavárosi

esték vagy a Krisztina nap. Példaértékű a lelkipásztori tevékenység a szentségek felvétele előtti felkészítéshez kapcsolódóan. LÁSD 186

41. Két jelentősebb nehézséget tapasztalt csoportunk, ami a pasztorációs tevékenységet megnehezíti a Plébániánkon, és ezt mindenképpen figyelembe kellene venni a lelkipásztori terv elkészítésekor. Az egyik a több gyökerűség, vagyis hogy nagyon sokan nem kizárólag ehhez a Plébániához kötődnek. A másik, sokkal frissebb keletű probléma az, hogy kötelező hit- és erköstanoktatás indult meg az általános iskolákban felmenő rendszerben. Ez egyértelműen meggyengíti az érintett korosztály plébániai hitoktatását, vagyis – ha ez az oktatási koncepció marad érvényben – a gyermekeket klasszikus hitoktatás formájában nem igazán lehet a Plébániához kapcsolni.

3. Javaslatok

3.1 Világiak bevonása

A pasztoráció súlypontja a lelkipásztorok tevékenysége, de erőteljesen kell növekednie benne a világiak szerepének, és nem kizárólag a családon belül, hiszen mindnyájan felelősek vagyunk egymásért.

42. Figyeljük folyamatosan, hogy kik alkalmasak csoportvezetésre vagy más lelkipásztori munkára, és kik tudnak idejükből erre áldozni. ③ LÁSD 12, 22
43. A világiak bevonásának különleges módja lehet, ha esetleg állandó diakónus kerül ki a közösségünkben. ①

3.2. Hitoktatás elsődlegessége

44. A hitoktatás jelenleg működő formáit igyekezzünk megtartani, mind a heti-kétheti rendszerességű hittanszereket, mind a szentségre való felkészítést. Ezek azok a terek, ahol a leginkább mód van a hagyományos pasztorációra. ③

3.3. A gyermekek pasztorálásának áthangolása

45. A gyerekek plébániai hitoktatása egyre inkább kihívások elé néz az iskolai hittanoktatás előretörésével.
46. Vizsgáljuk meg, hogy a nagy hagyományú és életképesnek tűnő cserkészlet mellett – amely a Plébánián, de attól mégiscsak függetlenül működik – milyen egyéb módokon tudjuk a gyerekekkel a Plébánia közösségében megélni a Krisztussal való találkozás örömét. (Lehet ez focihoz vagy más sporthoz, mozgáshoz kapcsolódó összejövétel, kézműves foglalkozás, de jó út lehet a bibliodráma-foglalkozás vagy a karitatív munkába való bevezetés is. Itt és minden más pasztorációs feladatnál is azt vegyük figyelembe, hogy mi az adott csoport igénye és mi milyen emberi és anyagi (pénz, illetve hely) forrásokkal rendelkezünk.) ③

LÁSD 19,21

3.4. Személyesség növelése

47. A személyesség növelése nagyon fontos a pasztorációban, hogy az emberek a Plébániát ne intézménynek lássák elsősorban, hanem közösségnek, ahol mód van személyes kapcsolatok megtapasztalására, megélésére. Ehhez fokozott nyitottság szükséges mind lelkipásztoraink, mind a hívek részéről. ③ LÁSD 11, 23, 90
48. A személyesség nemcsak a közösségek megerősítésével érhető el, hanem azzal is, hogy a különböző pasztorális alkalmakon minél inkább teret adunk ennek. Különösen javasolja munkacsoportunk minél több tanúságtétel beépítését Plébániánk pasztorációs tevékenységébe, akár a hittanórákon, lelkigyakorlatokon, akár önálló programként is. ③ LÁSD 90, 187, 198
49. Krisztus örömhírét akkor tudjuk közösen megélni, ha az emberek személyes kapcsolatba kerülnek egymással. Emiatt éljünk minél inkább a személyes meghívással, akár kifejezetten pasztorációs, akár csak áttételesen ilyen célú rendezvényeink esetében. ③ LÁSD 10, 90
50. Használjuk ki a mai technikai lehetőségeket, mind az információáramlás, mind a helyszíni lebonyolítás terén. ② LÁSD 222

3.5. A liturgia mint a pasztoráció helye kiemelten fontos

51. Alakítsuk ki úgy liturgiáink-paraliturgiáink rendjét, hogy azon a lehető legtöbben tudjanak és szeressenek részt venni. ③ LÁSD 138, 156
52. Folytassuk azt a zsinat által is javasolt plébániai gyakorlatot, hogy a híveket megismertetjük a liturgiák lelki, hitbéli, történeti háttérével (például karácsonyi, nagyheti és más kiemelt szertartások előtt). ③ LÁSD 134, 156
53. A meglévő formáink folyamatos frissítésére nagy szükség van, például a szentségimádásoknál a hagyományosabb formák mellett a gitáros vagy még inkább a több korosztály megszólítására alkalmas taizéi imaórák több réteget elérhetnek. ②
54. Legyen célja, szándéka is az egyes liturgikus alkalmaknak, mert az is jobban vonzza az embereket. Bízunk egy-egy csoportra, családra, közösségre akár liturgikus alkalmak, akár pasztorációs alkalmak vezetését, szervezését. ②
55. A templom látogatását önkéntes templomőrökkel tegyük akkor is lehetővé, amikor nincs reggeli/esti szentmise. ② LÁSD 154, 287

3.6. Idősek, mozgásképtelenek pasztorációja

56. A hagyományos plébániai felosztás az ő esetükben érvényesül leginkább a mozgásban való teljes vagy részleges akadályozottság okán.
57. A környezetünkben való megkeresésük éppúgy feladatot jelent, mint a későbbiekben a pasztorális támogatásuk. Az idősek, illetve mozgásképtelenek pasztorációjában a szokásosnál is nagyobb szerep juthat a világiaknak, s különösen fontos ezen a területen az együttműködés a karitással. ③ LÁSD 16, 103, 104

3.7. A családon belüli pasztoráció, a családgyház megerősítése

58. A Plébánia hívei a krisztusi örömhírt nemcsak külön-külön, hanem családként, családon belül is igyekeznek megélni. A Plébánia támogassa ebben minél inkább őket, nemcsak családközösségek, családok alkalmak létrehozásával, akár baba-mama hittannal, hanem szakirodalommal, tanácsadással. ③ LÁSD 16
59. Sok esetben, ha a gyermekek járnak hittanra vagy katolikus iskolába, jobban betagozódnak a Plébánia közösségébe, mint szüleik. Hívjuk meg a szüleiket is rajtuk keresztül a közösségi alkalmakra és a hittanokra is. ② LÁSD 82

3.7. Közösségi imaélet mélyítése

60. A rózsafüzér társulat kivételével inkább csak virtuális imacsoportok működnek Plébániánkon. Létesítsünk – fiatalabbaknak is – valódi imacsoportokat, akár úgy, hogy az Egyház által támogatott ima- és egyéb célzatú közösségeket (pl. Mária Légió) meghonosítunk, akár úgy, hogy kurzusszerűen új imafajtákat ismertetünk meg a hívekkel (pl. Élet a Lélekben szeminárium). Ezek közösségek kialakulását segítik, de áttételesen még a karitás- és más közösségi tevékenységek megerősödéséhez is vezethetnek. ③ LÁSD 18, 82, 85
61. Vezessünk be új templomi imaalkalmakat, például az Úrangyalát délben vagy rendszeres napi reggeli vagy esti zsolozsmát olyan időpontban, amely minél többek számára alkalmas lehet. ②
62. Rendszeresítsünk egy dobozt a templomban imaszándékok összegyűjtésére, amelybe a segítséget kérők beletehetik a konkrét imakéréseiket. Ezekért a szándékokért az imasegítség felajánlók a következő napokban – akár a karitászcsoport, akár más önkéntesek közreműködésével – imádkozhatnak. Ha van erre lehetőség, egyes szentmiseket, (pl. minden hónapban egyet, konkrét időpontban) fel is ajánlhatnak a hívek ezekre a kérésekre. ② LÁSD 114
63. Lendítsük fel azzal a közösség és a templomba betérők imaéletét, hogy valahol a templomban, például a Lourdes-i Szűzanya szobránál gyertyagyújtásra lehetőséget biztosítunk. ②

3.8. Alkalmak a találkozásra, egymás „pasztorálására”

64. A közös ünneplés hoz össze minket igazán, valójában a szentmise is az, és emellett megfelelő mennyiségű más alkalom is kell, amelybe be lehet kapcsolódni.
65. Templomunk búcsújának ünnepe erre nem alkalmas igazán, mivel nyár közepén van, amikor rengetegen nincsenek itthon, ezért a már jól kialakult Krisztina nap megtartása, mélyítése nagyon fontos. ③
66. Őrizzük meg adventben a rorátékat követő agapék hagyományát, akár úgy, hogy a hét egy-egy napját más-más emberre, csoportra bízunk. ③ LÁSD 14
67. Valósítsunk meg egy rendszeresebb, beszélgetésre csábító agapét a vasárnapi kilences misét követően. ③ LÁSD 13

3.9. A lelkipásztorok és a képviselő-testület jelenvalóbbá tétele

68. A templomba járóknak fontos lehet, hogy tudják, kikhez fordulhatnak, kik alkotják a képviselő-testületet. Tegyük ki fényképes névsorukat – akár a hozzájuk tartozó területtel együtt – a falújságra és a honlapra. ② LÁSD 232
69. A plébániai irodán dolgozó munkacsoporttagjaink sokszor tapasztalták, hogy akár a plébániai hívek, akár a kevésbé szorosan a Plébániához kapcsolódó „ügyintézők”, érdeklődők olyan ügyekben keresik őket, amiben igazán egy pap, egy lelkipásztor lehetne a segítségükre. Javasoljuk ennek megkönnyítésére, hogy az atyák közül valaki – akár felváltva – mondjuk heti egy órában, egy előre meghatározott és mindenki által megismerhető időpontban tartson fogadóórát. ②

3.10. A pasztoráltak igényeinek folyamatos felmérése, ötleteik fogadása

70. A Plébánia közösségében engedjünk teret a frissen becsöppenők vagy nem szembetűnően aktívak ötleteinek is. Érezzék meg, hogy az ő jelenlétüknek is nagyon fontos szerepe van a közösség életében, s az ő igényeiknek, ötleteiknek is teret hagyunk. ②
71. Üzemeltessünk egy ötletládát a templomban és elektronikus formában is, ahová ezeket a javaslatokat be lehet dobni, illetve el lehet küldeni. Legyen egy felelős csoport, akik vállalják, hogy átnézik ezeket, és némi szűrés után továbbítják a képviselőtestület felé. ②

3.11. Könyvek általi pasztoráció

72. Hozzunk létre a Plébánia területén egy könyvtárat, a hívek pénzbeli és könyvadományából, amely szintén segíthetné a találkozások számának növekedését, a beszélgetések kialakulásának lehetőségét, sőt a könyvek révén a hitbeli mélyülést is. A családok pasztorációját is erősíteni lehetne általa. ①
73. Javasoljuk, hogy a Havas Boldogasszony Hírlevélben, ha megfelelő hely marad, ajánljunk arra érdemes lelki olvasmányokat, esetleg filmeket. ②

3.12. Igyekezzünk mindenkinek a részvételét lehetővé tenni

74. Bár nyilvánvalóan nem lehet minden programmal mindenkit elérni, figyeljünk arra a pasztorációs és más eszköz alkalmazásánál, események szervezésénél, hogy minél többeket, szegényeket és gazdagokat, egyszerű embereket és művelteket egyaránt meg tudjunk szólítani. Ingyen kaptatók, ingyen is adjátok – amennyire lehet, ez az alapelv vezéreljen minket, valamint az, hogy mindenki számára érthetőek legyünk. ②

Hivatkozások

- [1] EN 41
[2] LG 31
[3] EG 114

Misszió a Plébánián

1. Az Egyház tanítása a Plébániák missziós tevékenységéről

75. „Az 1975-ös püspöki szinódus vezette be az első (a katolikus szóhasználatban) új fogalmat a misszióknak, illetve a hit átadásának jelölésére, az «evangelizációt». Következő fejlődési lépésként jelent meg II. János Pál pápa írásaiban és az egyház hivatalos megfogalmazásaiban az «új evangelizáció» kifejezés.” [1]. Az evangelizáció jelentése: Örömhírt hirdetni, tanúságot tenni saját emberi mivoltunk benső átformálódásáról. Az evangelizáció egyik részterülete a misszió.
76. „Menjetek, tegyétek tanítványommá a népeket.” (Mt. 28,19) Isten népének „küldetése, hogy a föld sója, a világ világossága legyen”. [2] „Mivel az Egyház minden ember «összehívása» az üdvösségre, természete szerint missziós”[3]. Mi vagyunk az Egyház, azaz Isten népe.
77. „A keresztség erejében Isten népének minden tagja misszionárius tanítvány lett... Az új evangelizációnak magában kell hordoznia minden egyes megkeresztelt aktív szereplővé válását... Minden keresztény annyira misszionárius, amennyire Jézus Krisztusban találkozott Isten szeretetével” [4].

2. A környékbeli Plébániákon és a mi Plébániánkon felmért helyzet

2.1. Környékbeli plébániákon bevált kezdeményezések

A teljesség igénye nélkül néhány kezdeményezésről és azok gyümölcseiről teszünk említést.

78. A Budavári Nagyboldogasszony Plébánián hittanos csoportból alakult egy imaközösség, melyet fiatalok hívtak életre, minden héten rózsafüzért mondanak, utána agapéval és lelki beszélgetéssel, félévente, évente más témával. Havi egy szentségimádást vezetnek, közbenjáró imát vállalnak egymásért, lelki napokat szerveznek a plébánián, két Szentlélek szemináriumot [5] tartottak (100 fő), melynek gyümölcseként az imaközösség létszáma duplájára nőtt. Sokan imádkoznak és keresik karizmájukat, mivel tehetik magukat hasznossá az Egyházban, Plébánián. Ezek a programok vonzanak több keresőt is, ennyiben számítanak missziós tevékenységnek is.
79. A Városmajori Jézus Szíve Plébánia Alpha Kurzust [6] szervezett a keresztény hit iránt érdeklődők számára. A megvalósulást rengeteg ima, felajánlott zarándoklat, plébániai nagykilenced segítette.
80. Az Alsóvízvárosi Szent Anna Plébánia Hívó közössége minden szeptemberben Mária Szent Neve ünnepén kis körmenetben vonul a Mária térre a Szűzanya szoborhoz, ott egy bensőséges szertartás keretében köszönti Máriát. Ugyanitt nagyon sok nívós egyházzenei koncertet tartanak tömött templommal, kihasználva a központi hely adta előnyt.

2.2. A Plébániai helyzet értékelése

81. Elsődlegesen missziós célt szolgáló csoport vagy közösség még nem alakult a Plébániánkon, viszont missziós tevékenységre a Plébánián szervezett különféle programok már eddig is nyújtottak lehetőséget. Ezek pl.: 10 évvel ezelőtt volt a városmisszió, Plébániai tábor, Krisztina nap, cserkészprogramok, Krisztinavárosi esték, lecsóparti, adventi vásár, ökumenikus keresztút, liturgia az elsőáldozás alkalmával, szabadtéri előadások, nyitott templomok éjszakaija.
82. A meglévő közösségek, szervezetek ellátnak missziós feladatokat is:
- Karitás: beteglátogatásokon, szegénygondozáson, lelki beszélgetéseken keresztül, személyes kapcsolattartással; LÁSD 98
  - Imacsoportok: missziós szándékokra ajánlott háttérrel, illetve a közösen, „nyitott” templomban végzett imádságokon személyes tanúságtétellel (rózsafüzér, keresztút, Szentségimádás, stb.); LÁSD 60
  - Cserkészek, ministránsok közössége: amikor a gyermekek keresztül tudjuk a felnőtteket megszólítani; LÁSD 59
  - Schola: színvonalas egyházzenei keresztül vonzza a nem hívőket is. LÁSD 19, 166
83. A kérdőív kérdéseire adott válaszok és a fenti alapelvek alapján mégsem olyan kedvező helyzet. Kevesen töltötték ki a kérdőívet a fiatalok közül, és hiányzik a 25-35 éves akár egyedülálló, akár családi korosztály is. Az ő megszólításukra is szükség van. Elgondolkozhatunk azon, hogy miközben mi jól érezzük magunkat egymás és Jézus társaságában, sok ember – akár templomba járó is – saját korlátai, lelki sebei miatt nem képes kapcsolatot teremteni. Az igazi misszionárius ezt észreveszi, imával, tapintattal, empátiával közelít testvérehez.

3. Javaslatok

84. Az új evangelizáció adta lehetőségekkel fel lehetne pezsdíteni a plébánia missziós tevékenységét is. A színesítés segítené abban, hogy az újonnan jövők is megtalálják egyéniségüknek megfelelő utat a közösséghez, Krisztushoz. Ha mindenki csak egy embert hoz, már sikernek könyvelhetjük el.

3.1. Élő imaközösségek

85. A meglévő imacsoportoknak (pl. rózsafüzér, Jézus Szentséges Szíve Imacsalád) legyenek közösségi alkalmak, hogy váljanak befogadóvá az érdeklődők felé. Javasoljuk, hogy a templomban végzett közös rózsafüzér imádság legyen kihangsúlyozva, ami segít bekapcsolódni a betérőknek. ③ LÁSD 18, 60
86. Gyümölcsözőek lehetnek korábban már bevált, káplánjaink által vezetett, ifjúsági Szentségimádások, imaórák, zsolozsmák akár gitáros énekléssel is, ha a résztvevőket arra biztatjuk, hogy hozzák el nem hívő barátaikat. ③

3.2. Lelkiségi mozgalmak meghívása

87. Vannak kimondottan missziós célú lelkiségi mozgalmak. Ilyenek pl.

- A Szent Gellért Iskola rendszeresen otthont ad az Antióchia Közösség lelkigyakorlatainak. [7] Meg kellene vizsgálni, hogy a Plébánia fiataljaiból valamint a Szent Gellért iskola fiataljaiból nem lehetne-e indítani egy antiochiás összevont csoportot. ①
- Tanúságtételek, lelki napok imádkozó, szolgáló, missziós katolikus közösség meghívásával, pl. a Szeretet Földje közösség, az Emmanuel Közösség, Isten Mosolya Közösség, [8] akik a fiatalabb korosztályt is meg tudják szólítani. ③
- Alpha Kurzus [6] azoknak, akik ha nem is hívők, de kíváncsiak a keresztény hitre keresnek egy lehetőséget, hogy megtalálják életük értelmét, válaszokat várnak a nagy kérdésekre: a világ keletkezése, szenvedés stb. Keresnek egy baráti társaságot, ahol elfogadják őket, és bármiről lehet beszélgetni, akik szívesen veszik a meghívást egy agapéra. Ez a 15 alkalomra szóló kurzus ②
  - = elsősorban azoknak szól, akik nem járnak templomba, eltávolodtak a keresztény hit-től vagy éppen csak érdeklődnek,
  - = egyszerűen, közérthetően és fenyegetésektől mentesen mutatja be az evangéliumot,
  - = gyümölcse lehet számos, elsősorban felnőtt megtérő.

3.3. Templomi programok vagy liturgiák kivitele az utcára.

88. Az eddig már bevált programokon kívül szükségét látjuk rövid, könnyen elérhető, esetleg kirándulással egybekötött zarándoklatoknak, mint pl. Élő Rózsafüzér, vagy a félnapos Tisztulás Útja [9] zarándoklat a Gellérthegyen, különösen adventben és nagyböjtben. A Tisztulás Útjához kapcsolódhatna a Plébánia azzal, hogy a tabáni kereszt útba ejtésével együtt térünk haza a kegytemplomunkba. ③

89. A templom melletti Mária-szobornál a Mária-ünnepekhez kötött nyilvános imádságok. ②

3.4. Missziós elhivatottságú közösség létrehozása. ③

90. Ahogy van karitás, vagy ministráns közösség, úgy jó lenne kifejezetten missziós elhivatottságú közösség is. LÁSD 252

Feladataik a következők lehetnének:

- személyes megszólítás, meghívás a hitre és a közösségbe, rendezvényekre (pl. háztömbönként); LÁSD 10, 11, 23, 47-49
- nyitott programok szervezése, vagy részvétel a meglévő programjainkon, úgy, hogy a missziós közösség külön gonddal azt figyeli, kik azok az új emberek, akiket meg lehetne szólítani. Ilyen programok például:
  - = rendezvények a nem keresztény világ számára is elfogadott példaképek meghívásával, akik valóban megtértek, tanúságtevők, példamutató emberek (pl. Böjte Csaba, Csókay András); LÁSD 48, 187
  - = színvonalas egyházzenei koncertek rövid tanúságtétellel, igehirdetéssel a templomban; LÁSD 186
- megjelenés civil rendezvényeken (pl. Czákó utca); LÁSD 264

- misszió a nemzeti sajtóságok tükrében, megkérdezni embereket a Magyar szentekről ismerik-e őket, beszélni róluk;
- média megjelenések, illetve híradás az egyes programjainkról a buszmegállóba kihelyezett hirdetőtáblán; LÁSD 27, 236
- kulturális programok, nyugdíjas programok, Krisztinavárosi esték karitászi akciók, adventi vásár, baba-mama programok hirdetése a Várnegyed újságban; LÁSD 242, 265, 267
- a megvalósult programokról igényes fénykép galéria a honlapon, rövid videók pl. egyházzenei koncertekről;
- programjaink, Evangélium, gondolatok közzététele, népszerűsítése közösségi oldalakon.

Hivatkozások

- [1] Tomka Ferenc: A misszió és az új evangelizáció, *Vigília* 2007. 02. 13.
- [2] KEK 782
- [3] KEK 767
- [4] EG 120
- [5] Szentlélek szeminárium: Más néven „Élet a Lélekben szeminárium” nyolc hetes lelkipraktikum a Szentlélekben való megújulásról. Bővebbet lásd pl. P. Ernst Sievers, W.V. *Élet a Lélekben szeminárium* c. könyvében Hetedik kiadás: Marana Tha Alapítvány, Bp. 2011.
- [6] Az Alpha kurzus gyakorlati útikalauz a keresztény hit alapjainak megismeréséhez. Első-sorban azok számára készült, akik nem járnak templomba, nemrég váltak keresztényekké, vagy eltávolodtak a keresztény hittől. Bővebbet ld. <http://alphakurzus.hu>
- [7] Az Antiochia Plébániákon épülő keresztény közösségekből áll, ahol a fiatalok egymást szolgálják, és ezáltal az Egyházat hitelessé teszik kortársaik számára. Bővebbet ld. a www.antiochia.hu honlapon.
- [8] A felsorolt közösségeknek saját honlapjaik vannak, ezek a következők: www.szeretetfoldje.hu www.emmanuel.hu és www.istenmosolya.atw.hu/ Ezen lehet tájékozódni a tevékenységükről.
- [9] Tisztulás Útja (nevezik még Fehér Szív Útjának is az útjelző kis fehér szívek miatt.): Bőjte Csaba ferences szerzetes kezdeményezésére 2013-ben Budapesten a Gellért hegyen fél napos zarándokutat jelöltek ki az ott élő pálos szerzetesek közreműködésével. Az út a Sziklatemplomtól indul, és az Erzsébet hídon keresztül a Pesti Ferences templomba érkezik. 15 állomása van. További információkat lásd az Interneten: <http://fehershivutja.blogspot.hu/>

A karitás

1. Az Egyház tanítása a karitász tevékenységről

91. A karitásztevékenység alapidokumentumának XVI. Benedek pápa 2005. decemberében kiadott *Deus caritas est* kezdetű enciklikája tekinthető, mely szerint „a szeretet az a szolgálat, melyet az Egyház azért végez, hogy az emberek testi szenvedései és anyagi nyomorúságai elől se térjen ki.” [1] Ez nemcsak minden hívőnek, de az Egyháznak, mint közösségnek is feladata. Az Egyház keretei között végzett szeretetszolgálatnak alapvetően Istenről szóló tanúságtétel jellege van, képviselőinek „példájukkal Krisztus hiteles tanúinak” kell lenniük. [2]
92. Az enciklika azt is rögzíti, hogy a szeretetszolgálat az Egyház hármass feladatának egyike, az igehirdetés és a szentségek ünneplése mellett. E három feladat kölcsönösen feltételezi egymást, és nem szakíthatók el egymástól. „A szeretetszolgálat az Egyház számára nem valamiféle jótékonyság, amit másokra is rá lehetne bízni, hanem a lényegéhez tartozik, tulajdon lényegének mellőzhetetlen kifejezése.” [3] Az egyházi szeretetszolgálatot a többi segélyszervezettől a felebaráti szeretet különbözteti meg. A szeretetszolgálat Magna Chartájának Szent Pál első korintusi levelében leírt szeretethimnuszt kell tekinteni, amely arra tanít, hogy a szeretet mindig több a pusztán cselekvésnél. A helyes szolgálat feltételezi az alázatosságot. „A másik ember szükségében és szenvedésében való személyes részvétel önmagam odaadásává válik: hogy az ajándék ne alázza meg a másikat, nemcsak valamit kell adnom magamból, hanem egész valómat kell odaadnom, mint személynek kell az odaadásban jelen lennem.” [4]
93. Főegyházmegyénk 1994-ben tartott zsinatáról kiadott *Zsinati Könyv* a karitász-tevékenységgel kapcsolatban rögzíti, hogy „az Egyház életének és küldetésének hitelességéhez kiemelten hozzátartozik a szeretetszolgálat.” [5] A karitász-csoportoknak missziós küldetésük van: tanúságot kell tenniük arról, hogy az Egyház szeretet-közösség; szeretetszolgálatukat minden rászoruló felé ki kell terjeszteniük; a szeretetszolgálatban az egymásért való felelősségre nevelés mellett össze kell fogni minden jóakarató embert; az Egyház szeretetközösségébe azokat is be kell kapcsolni, akik nem járulhatnak a szentségekhez. [6].
94. A főegyházmegyei zsinat javaslata szerint a karitászcsoportoknak olyan lelki közösséggé kell válniuk, mely „megerősíti tagjaikat a szeretetben.” [7] Fontos követelménye a karitatív munkának a feladatok felmérése, a konkrét teendők tervezése és szervezése, a munkatársak szakmai képzése. A zsinat rendelkezése szerint minden plébánián karitászcsoportot kell működtetni, amely segíti a lelkipásztor tevékenységét. [8]
95. Ferenc pápa is az Egyház kiemelkedő feladatának tekinti a karitatív munkát. Evangelii Gaudium [EG] kezdetű apostoli buzdításában arra hívja fel a figyelmünket, hogy a szegényekhez közel álló Krisztusba vetett hitünkben következik a szegényekkel való törődés kötelezettsége, amely alól senki nem menthető fel. „Feladatunk nem kizárólag a Szentlélek által mozgásba hozott cselekvésben” áll, hanem elsősorban „a szegények iránti szerető figyelmesség az igazi érdeklődés kezdete, és ebből kiindulva kell hatékonyan keresni a szegények javát.” [9] XVI. Benedek pápa tanítását alapul véve úgy fogalmazzuk, hogy „egy szegényeket szolgáló szegény Egyházra” vágyunk. [10]

2. A karitászhelyzete a Plébániánkon

2.1 A plébániai karitászcsoport

96. Plébániánkon már közel 20 éve alakult meg a karitászcsoport, amely igazi lelki közösségként tevékenykedik. Közös lelki napokon, lelkigyakorlatokon, kereszttúton, stb. vesznek részt.
97. A karitászcsoport vezetője elkötelezett e feladat mellett, időt és energiát nem kímélve, nagy odaadással irányítja és szervezi a karitászmunkáját. A csoport kb. 10 fő állandó és 3-4 külső munkatárssal dolgozik és vannak önkéntes segítők is. A csoportból többen az elkötelezettség mellé megfelelő szakmai ismereteket is szereztek a munka elvégzéséhez.
98. A karitászcsoport nagyon sokféle tevékenységet lát el. A csoport tagjai betegeket látogatnak a lakásukon és kórházban, gyakran keresnek fel egyedülálló és idős testvéreket egy kis beszélgetésre, a nagycsaládosokat csomagokkal, esetenként meleg étellel támogatják, segítenek a bevásárlásban az idős rászorulóknak. Említést érdemel az évenként két alkalommal tartott ruhagyűjtési akció, a tartós élelmiszergyűjtési akció, a nyugdíjas délutánok, a nyugdíjas séták szervezése, a különféle plébániai rendezvényeken való közreműködés, az adventi vásár.
99. A karitászcsoport kéthetente szerdánként fogadóórát tart, amelyen a segítségre szorulóknak megjelenhetnek és előterjeszhetik kéréseiket. A csoport igyekszik a jelentkezőket ellenőrizni, és csak a ténylegesen rászorulókat segíteni. Ezen kívül a személyes kapcsolatok révén is értesülnek a munkatársak a rászorulóknak gondjairól. Sok esetben a házi orvos jelez, vagy a szomszédok, ismerősök hívják fel valakire a figyelmet, a munkatársak is nyitott szemmel járnak, és az is előfordul, hogy valakit az iroda munkatársa irányít át a karitászhoz.

2.2 A kérdőíves felmérés eredményei

100. I. A plébániai karitásztevékenységgel a hívek 40 %-ának volt vagy van rendszeres, 25 %-ának esetenkénti kapcsolata, ugyanakkor a hívek egyharmada még egyáltalán nem került kapcsolatba a karitásztevékenységgel.
101. II. Szerencsére testvéreink többségének a felmérés időpontjában nincs szüksége a karitásztevékenységre. Konkrétan megjelölt segítségre a hívek negyede szorul, és többen vannak, akik többféle segítséget is szeretnének kapni.
102. III. Biztató adat, hogy a jövőben sokan szívesen bekapcsolódnának a plébániai karitászmunkájába, ugyanis 89 rendszeres és 148 alkalmankénti konkrét segítségre érkezett ajánlat, és a rendszeres segítségre ajánlkozók egyharmada imával tudna segíteni. A számítások szerint kb. 40 rendszeres segítőre és még 20-30 alkalmankénti segítőre lehet számítani.
103. Sajnos a hívek egyharmada elutasítja a karitászmunkába való bekapcsolódást. Nem hagyhatjuk figyelmen kívül azonban azt, hogy milyen nagy segítséget jelent az imaháttér, ami minden hívőtől elvárható. Ezen a területen lenne még tennivalója Egyházközségünknek, hiszen imával minden hívőnek kötelessége segíteni. Ennek megszervezése – amely elsősorban pasztorációs tevékenység – szép feladata lehetne Plébániánknak. LÁSD 57
104. IV. A felmérésben arra is választ kerestünk, hogy van-e testvéreinknek tudomása a környezetükben élő, segítségre szoruló és azt elfogadó személyről. 44 testvérünk igennel válaszolt

ugyan erre kérdésre, de csak nagyon kevés válasz jelölte meg azt a konkrét segítséget, amelyre szüksége lenne az ismert személynek. LÁSD 16

105. V. 42 testvérünk adna különféle karitatív célokra további anyagi támogatást, ezeket az ajánlatokat Plébániánknak mindenképpen ki kell használni.
106. VI. A felmérés szerint igény lenne arra, hogy híveink a jövőben részt vegyenek ökumenikus karitatív akciókon. LÁSD 193
107. VII. A karitásztevékenységéhez hozzátartozik a más segélyszervezetekkel való kapcsolat-tartás. Sajnos nagyon sokan írták azt, hogy nem tudnak arra válaszolni, hogy Plébániánk milyen kapcsolatot tart fenn a szervezetekkel, amely azt mutatja, hogy sok testvérünknek nincs vagy nincs elegendő tudomása a karitászt sokféle munkájáról.
108. VIII. Az egyéb javaslatok közül a karitászt szempontjából említésre méltónak a karitászt lera-kat kialakítását tartjuk a beérkező adományok rövid távú tárolása céljából.

3. Javaslatok

A plébániai karitásztmunka hatékonyabbá tétele érdekében a következő javaslatokat tesszük:

109. A Plébánia tegyen közzé felhívást, amelyben felkéri a segítséget felajánlókat, hogy amennyiben továbbra is érvényes a felajánlásuk, jelentkezzenek a karitászt-csoportnál vagy az erre kijelölt munkatársnál. ③
- A felhívásnak az a célja, hogy a kérdőívben segítséget felajánlókat aktivizálja. Mivel a kérdőívben több testvérünk ajánlotta fel, hogy a továbbiakban szívesen bekapcsolódna a Plébánia karitásztmunkájába, azt reméljük, hogy a rendszeres segítséget felajánlók köréből bővíthető lenne a karitásztcsoport létszáma is.
  - A csoport létszámának bővítése a karitászt-munka hatékonyabbá tételének kulcskérdése. Egyértelmű, hogy akkor lehet több segítséget nyújtani az arra rászoruló testvéreinknek, ha többen kapcsolódnak be a segítő tevékenységbe. Megítélésünk szerint első-sorban a friss nyugdíjas, de még tevékeny testvéreinkre lehet első-sorban számítani.
110. Biztosítsunk nagyobb publicitást a karitászt-munkának, tegyük ismertté a karitászt-csoport tapasztalatait, eredményeit, nehézségeit. ②
- A részletes és rendszeres tájékoztatással ismertebbé tehetnénk a munkát, és arról is tájékozódhatnának az érdeklődők, hogy milyen területen nem sikerült eredményt elérni. Az ismertség, az eredmények és az esetleges hiányok vagy kudarcok bemutatása feltehetően vonzza majd testvéreinket a továbbiakban a karitászt-munkába való bekapcsolódásra. LÁSD 225
111. Hozzunk létre önálló csoportot a rendezvényekkel kapcsolatos teendők ellátására. ②
- Vannak olyan testvéreink, akik e feladatkörben szívesen közreműködnének, és így a viszonylag kis létszámú és sokféle feladatot ellátó karitászt-csoport tevékenysége kifejezetten a segítő munkára koncentrálna.

112. Alakítsunk ki munkamegosztást a karitászcsoporton belül, „helyettesekre” vagy „felelősökre” bízva egy-egy terület irányítását, egy-egy részfeladat megoldását. ②

- Ez mindenképpen elősegítené a karitásztevékenység hatékonyabbá tételét, mert csökkentené a túlterhelt vezető feladatát. Ilyen terület lehetne például konkrét segítségkérések és felajánlások összegyűjtése, rendszerezése; az imasegítség-kérések és felajánlások koordinálása. LÁSD 22, 201

113. A Plébánia tegyen közzé felhívást, hogy a segítséget kérők a konkrét kérésüket jelezzék a karitászcsoportnál. Biztatni kell azokat a testvéreket is, akik segítségre szorulnak, de nem mernek kérni. ③

- A felhívás célja az, hogy a karitászcsoportnak folyamatosan legyen információja a segítségre szorulókról és a kért segítségről. LÁSD 243, 244

114. Folyamatosan teremtsünk kapcsolatot a segítségre szorulókkal és a segíteni szándékozók és arra képes testvéreink között a karitás követelményeinek a figyelembe vételével. ②

- Helyezzünk ki egy ún. karitás dobozt a templomban a hátsó asztalra, amelybe folyamatosan bele lehet tenni a segítségkéréseket és a felajánlásokat is.
- Teremtsük meg annak lehetőségét, hogy Plébániánk honlapján is lehessen segítséget kérni és segítséget felajánlani. LÁSD 238

Plébániánk karitászcsoportjának feladata a jövőben, hogy a segítségre szorulókkal és a segíteni akaró és erre képes testvéreink között kapcsolatot teremtsen a karitás követelményeinek a figyelembe vételével.

115. Használjuk ki az anyagi felajánlásokat a karitászmunkában. A Plébánia tegyen közzé felhívást, hogy az anyagi támogatást felajánlók jelezzék a karitászcsoportnál, hogy milyen összegű támogatást ajánlanak fel és milyen rendszerességgel. ③

- A felajánlások nagyságának és rendszerességének ismeretében a karitás által adott anyagi támogatások is könnyebben lennének tervezhetők.

116. Kérjük fel testvéreinket, hogy folyamatosan jelezzék a karitászcsoportnál közvetlenül vagy a templomban elhelyezett dobozban, ha tudomásuk van a környezetükben élő, segítségre szoruló személyről, aki elfogadná a segítséget. ②

- E jelzés célja azt szolgálja, hogy szerezzünk tudomást azokról a testvéreinkről is, akik maguk nem kérik a segítséget, de arra rászorulnak és el is fogadnák a segítséget. LÁSD 244

117. Plébániánk a jövőben kapcsolódjon be szervezeten az ökumenikus karitatív akciókba. ③

- A felmérés szerint ilyen akcióra alkalmanként 30 hívő részvételére lehetne számítani, tehát érdemes ezzel a kérdéssel Plébániánknak foglalkozni, mert az akció a segítségen kívül jó közösségépítő esemény is lehet. LÁSD 19, 180

118. A Plébánia próbáljon meg egy helyiséget kialakítani karitásztárolóként, a beérkező adományok rövid távú tárolása céljából. ①

- Az adományok elhelyezése és rendszerezése segítené a karitásztároló munkáját. A tároló felajánlására esetleg a hívek körében is lenne lehetőség. Érdemes lenne egy erre irányuló felhívással tudomást szerezni erről. LÁSD 244

119. A hajléktalanok és a templomajtonál álló kéregetők segítségére ②

- helyezzünk ki egy perselyt a templomban, és hívjuk fel a testvéreinket, hogy az erre a célra szánt adományokat ebbe helyezték el,
- készítsünk tájékoztatást arról, hogy melyik segélyszervezet mikor és hol oszt ételt, ruháneműt, és hogyan lehet oda eljutni.

A templomajtonál álló koldulók egyéni segítése helyett – egyetértve a karitásztárolóval – a szervezett támogatást tartjuk elfogadhatónak.

120. A Plébánia vizsgálja meg annak a lehetőségét, hogy a Szent Gellért Gimnázium tanulói az önkéntes közösségi munkát karitásztárolósággal is teljesíthessék. ②

- A gimnazistákra eddig is számíthatott a karitásztároló, szervezett bevonásuk sokban segítené a karitásztároló tevékenységét.

121. Készítsen a Plébánia a honlapján egy karitásztároló adatbázist, és működtessen egy külön oldalt a segítségkérésekkel kapcsolatosan. ②

- Az adatbázisban nyilván lehetne tartani minden olyan adatot, amely a karitásztároló tevékenységgel kapcsolatos, pl. azoknak a személyeknek a nevét, elérhetőségét, akikre a segítések során számítani lehet, arra vonatkozó adatokat, hogy ki tud speciális segítséget nyújtani, stb.
- A honlap hasonlóan működhetne a Szívesség közösség elnevezésű (szivesség.net) weboldalhoz. A honlapon folyamatosan lehetne segítséget kérni és segítséget felajánlani, s a honlap virtuális tárolóként is funkcionálhatna. LÁSD 239

Kiegészítés

A zsinatolásunk intézményi kapcsolatokkal megbízott munkacsoportja személyi okok miatt nem tudta elvégezni feladatát.

Ezért munkacsoportunk kapta azt a megbízatást, hogy foglalkozzon azokkal az intézményekkel, amelyek munkacsoportunk témakörével, azaz a karitászszerű tevékenységgel kapcsolatban vannak. Munkacsoportunk úgy ítélte meg, hogy ezek a segélyszervezetek és a szociális jellegű intézmények, nevezetesen:

- a Farkas Edith Szeretetotthon,
- a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Feszty Árpád utcai Hajléktalanszállója.
- a Budavári Önkormányzat Egyesített Gondozási Központja,
- a Budavári Önkormányzat Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat.

1. Állapotfelmérés

Munkacsoportunk az intézményekről és a Plébániával fennálló kapcsolatáról a következőket tudta meg:

122. Farkas Edith Szeretetotthon

A 100 fő befogadására alkalmas, tartós bentlakásos, ápolást és gondozást nyújtó idősek otthona a Szociális Missziótársulat által fenntartott egyházi intézmény. Az intézmény 2000-ben kezdte meg működését. Az Intézmény alapfeladatának az idősekről való gondoskodást tekintik. Elsősorban idős szerzetes nővérek, egyedülálló időskorú nők, férfiak esetleg házaspárok részére nyújt végleges otthont és testi-lelki gondozást-ápolást, szeretetteljes keresztény légkörben.

Az intézet napi háromszori étkezést, legalább egy alkalommal meleg ételt biztosít, figyelembe véve a szükséges diétát is. Az otthon állandó nővéri felügyeletet és rendszeres orvosi ellátást is biztosít. Betegség esetén az ápolás betegszobában, orvosilag indokolt esetben pedig kórházban történik. Az alapgyógyszereket, gyógyászati segédeszközöket orvosi javaslatra az intézmény biztosítja.

A rendszeres imaélet, mindennapi szentmise, közösségi programok, beszélgetések, előadások, kirándulások biztosítják a lakók jó komfortérzetét. Igény szerint – külön térítési díj ellenében – masszőr, fodrász, pedikűrös is felkeresi az otthont.

Az intézmény főépülete a századelejei építkezésnek megfelelő impozáns, nagylégterű, szobákból áll; az új szárny modern, korszerű, a főépület stílusához igazodik. A szobák többnyire egyszemélyesek, zuhanyzós fürdőszoba tartozik hozzájuk. Kápolna, ebédlő, társalgó áll a lakók rendelkezésére. Az intézetnek belső udvara, kertje is van, és közelben van a Horváth kert, és a Vérmező, ahol a lakók sétálhatnak, levegőzhetnek.

Az otthonnal Plébániánk szoros, rendezett kapcsolatban áll. A teljesség igénye nélkül megemlíthetjük, hogy lelkipásztoraink szentmisék tartásával, karitászcsoportunk tagjai betegek látogatásával segítik az otthon tevékenységét, az otthonban dolgozó kedves nővérek pedig részt vesznek Plébániánk betegeinek és öregeinek otthoni első pénteki szentáldoztatásában.

Azt is meg kell említenünk, hogy Albrecht Klára Edit nővér a karitászos szakmai napok keretében előadásokat tart havonta egy-egy szombat délelőtt a karitász-csoport tagjainak és más érdeklődőknek, amely előadások lelkigyakorlatként is felfoghatók. Ezzel kíván az otthon hozzájárulni a zsinatolás munkájához.

123. **A Magyar Máltai Szeretetszolgálat Feszty Árpád utcai Hajléktalanszállója**

Az átmeneti szálló jogcímen működő intézmény elsősorban az egészségi állapotuk miatt ápolásra, rehabilitációra szoruló, korosodó személyek átmeneti befogadására szolgál. A betegek a folyamatos orvosi kontroll mellett mentális gondozásban is részesülnek.

Plébániánk az intézménnyel nem ápol rendszeres kapcsolatot, de karitászcsoporthunk a csoport által szervezett ruhaakció során megmaradt ruhaneműekből alkalmanként a szállónak is juttat, ezen kívül esetenként élelmiszerral is segíti a tevékenységüket.

124. **Budavári Önkormányzat Egyesített Gondozási Központ (1013 Budapest, Attila u. 8.)**

Az intézmény többféle szociális szolgáltatást nyújt az arra rászorulóknak, melyek:

1. Étkeztetés

A központ térítés ellenében legalább napi egyszeri meleg ételt biztosít azoknak, akik életkoruk, betegségük, szociális helyzetük miatt erről nem képesek gondoskodni. Az ételt el lehet helyben fogyasztani, de lehetőség van kiszállításra és személyesen ételhordóban történő elszállításra is. A rászoruló igényelhet epekímélő vagy cukordiótás étrendet is.

2. Házi segítségnyújtás

A szolgáltatást azok vehetik igénybe otthonukban, térítés ellenében, akik önmaguk ellátására nem, vagy csak részben képesek. Ennek keretében fürdetés, mosdatás, bevásárlás (maximum 5 kg a legközelebbi üzletből), öltöztetés, vérnyomás-mérés, diéta ellenőrzés, gyógyszerelés felügyelete, szociális ügyintézés, gyógytorna, szakrendelésre történő személyszállítás vehető igénybe.

3. Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás

A házi segítségnyújtás kiegészítő szolgáltatása, a saját otthonukban élő, egészségügyi állapotuk és szociális helyzetük miatt rászoruló időskorú, valamint fogyatékos személyek részére nyújtott ellátás.

Krízishelyzet (rosszullét, elesés, stb.) esetén gombnyomással riasztható az ügyeletes gondozónő.

Az ellátás a házi segítségnyújtásban részesülők számára térítésmentes.

4. Közösségi pszichiátriai ellátás

A közösségi pszichiátriai ellátás olyan önkéntesen igénybe vehető, közösségi alapú gondozás, amely a rászoruló otthonában vagy lakókörnyezetében történik.

125. Budavári Önkormányzat Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat
(1012 Budapest Attila út 89.)

A Szolgálat az I. kerületi fogyatékkal élő egyének és családjaik számára biztosít szociális alapellátást, melynek célja az önálló életvitel segítése, a fogyatékkal élők integrációjának elősegítése.

Ingyenes szolgáltatások:

- információ-szolgáltatás (akadálymentes épületekről, ellátási formákról, intézményi lehetőségekről, speciális szolgáltatásokról, stb.).
- tanácsadás fogyatékkal élők és családtagjaik számára,
- komplex segítségnyújtás (ügyintézés, mentális segítségnyújtás, stb.).

Térítési díjas szolgáltatások:

- személyi segítség fogyatékkal élők számára (kísérés, fogyatékos egyén helyzetváltoztatásának biztosítása, meglévő szolgáltatásokhoz való hozzájutás elősegítése, gondozási-rehabilitációs feladatok, stb.).
- szállítószerződés (speciális gépjárművel, pl. közszolgáltatást nyújtó intézményekben, egészségügyi és szociális szolgáltatókhoz, munkahelyre, iskolába, kulturális intézményekbe stb.).

A Budavári Önkormányzat szociális intézményeivel a Plébánia karitászcsoportja szoros és rendszeres kapcsolatban áll, kölcsönösen segítve egymás tevékenységét. A karitászcsoport sok esetben tájékoztatja a rászorulókat arról, hogy az intézmény részéről milyen segítséget kaphat hivatalosan, és az intézmény is a karitászhoz irányítja azokat, akiknek nem a hivatalos szervek által nyújtható segítségre van szükségük.

126. A zsinatolásunk által kiadott kérdőívre beérkezett válaszok

A kérdőívre adott válaszokból munkacsoportunk a következő ismeretek birtokába jutott:

127. A Farkas Edith Szeretetotthonra vonatkozóan a válaszolók közül 96 testvérünknek, a többi intézményre vonatkozóan kb. 170-en testvérünknek egyáltalán nincs tudomása a Plébánia és az intézmény kapcsolatáról. Ezek az adatok azt mutatják, hogy kevés információval rendelkezünk ezekről az intézményekről, és azt sem tudjuk, hogy ezekkel az intézményekkel többnyire a Plébánia karitászcsoportja tartja a kapcsolatot.

2. Javaslatok

Vizsgálódásainkból azt a következtetést vontuk le, hogy Plébániánk jónak mondható kapcsolatot tart fenn a vonzáskörzetébe tartozó segélyszervezetekkel és szociális intézményekkel. A kapcsolatot elsősorban a karitászcsoporthoz tartja fenn ezekkel a szervezetekkel, kivéve természetesen a Farkas Edith Szeretetotthont, amellyel több szinten tart fenn Plébániánk kapcsolatot.

Magukról az intézményekről testvéreink – a kérdőív szerint – nem sok információval rendelkeznek. Testvéreink többsége egyáltalán nem tud arról, hogy a Plébánia milyen kapcsolatot tart fenn a kérdőívben felsorolt szervezetekkel.

128. Itt is azt javasoljuk, hogy a karitázmunkának nagyobb publicitást kell biztosítani, ismertté kell tenni a csoport tevékenységét. ③ LÁSD 239
- Ennek során remélhetőleg magukról az intézményekről is több információ jut el a testvérekhez.
129. Ha sikerül több segítőt bevonni a karitász munkájába, talán az is elérhető lesz hosszabb távon, hogy még szorosabb kapcsolatot alakítsunk ki a szociális és segélyszervezetekkel. ②

Hivatkozások

- [1] XVI. Benedek *Deus caritas est* kezdetű enciklikája a püspököknek, a papoknak és diakónusoknak, az Istennek szentelt személyeknek és minden krisztushívőnek a keresztény szeretetről. 19 Magyarul megtalálható a http://www.katolikus.hu/roma/deus_caritas_est.pdf honlapon.
- [2] ugyanott a 31
- [3] ugyanott a 25
- [4] ugyanott a 34
- [5] ZsK 4041
- [6] vö. ZsK 4410 – 4413
- [7] ZsK 4407
- [8] ZsK 76.§
- [9] EG 199
- [10] EG 198

A liturgia

1. Az Egyház tanítása a liturgiáról

130. Témánkra az Egyház nemcsak szándékokat és irányelveket, hanem konkrét szabályokat és előírásokat is megfogalmazott - ebben is különbözünk más munkacsoportoktól. Ezek legnagyobb része a világhálón nyilvánosan hozzáférhető. Legfontosabb forrásaink a következők voltak:
131. Sacrosanctum Concilium (SC)
„...Minden liturgikus ünneplés, mint a pap Krisztus és az Ő teste, az Egyház műve, kimagaslóan szent cselekmény, melynek hatékonyságát az Egyház semmi más cselekedete nem éri el sem jogcím, sem fokozat tekintetében.”[1]
132. A római misekönyv általános rendelkezései (RMÁR)
„Ezeknek a rendelkezéseknek tehát az a céljuk, hogy megadják az általános irányvonalakat az Eucharisztia méltó megünneplésére; továbbá, hogy közöljék azokat a szabályokat, amelyek az egyes ünneplési formákat irányítják.”[2]
133. A ZsK sok pontjában, részletesen foglalkozik a liturgiával. [3]

2. A Plébániánkon felmért helyzet

2.1. A kérdőív alapján

134. A kérdőívben rákérdeztünk liturgikus alapismeretekre és a hívek liturgiával kapcsolatos aktivitási/feladatvállalási készségére. Amint az várható is volt a hívek az általuk tapasztalt plébániai gyakorlatot tekintik az Egyház hivatalos álláspontjának, ami így rendben is van. Érdekesen visszatükröződött a legutóbbi két plébános atyánk által meghonosított gyakorlatok különbsége: ki ezt, ki azt tartotta jobbnak vagy helyesebbnek. Szerintünk a tanulság az, hogy szükség volna a hívek liturgikus ismereteinek karbantartására.[4]. Például tudatosítani kellene a krisztinavárosi hívekben, hogy mi is a szentségimádás vagy a rózsafüzér. Ekkor talán többen vennének részt rajtuk. Továbbá hirdetni kellene az isteni irgalmasságot. Ellentétben azzal a felfogással, ami a kevés hívőt a liturgikus esemény nem megfelelő időpontjával magyarázza [5], mi a hívek liturgikus ismereteinek elmélyítését látjuk célszerű eszköznek a vágyott létszámnövekedés eléréséhez. LÁSD 52
135. A feladatvállalási hajlandóság jellemzően a kérdőívre válaszadók 5%-a alatti. Viszont 10%-nál többen vállalnának adományfelvitelt, 20%-nál többen olvasnának. Mégis a legnépszerűbb (a kérdőívre válaszadók 31%-a) a „nem szívesen”. Munkacsoportunk szerint a hívek ódzkodása a feladatoktól is egyik oka lehet annak, hogy kevés hívő érkezik pontosan a misére. Inkább elkésnek, csak ne kérdezzék meg tőlük, hogy vállalnának-e feladatot. A feladatok felelősökre bízásával ez a visszatartó hatás eltűnhet. Bízató azonban, hogy a jövőre vonatkozóan a kérdőívre válaszadóknak csak 14%-a nem vállalkozik szívesen. Az is bízató, hogy a templom körüli és sekrestyés munkákra jellemzően a kérdőívre válaszadók 10%-a ajánlotta fel segítségét.

136. 42 válaszadónak a liturgia néhány formája ebben a templomban közel áll a szívéhez. Szerintünk több hívő azért jár a Krisztinába, mert itt különlegesen kidolgozott ministrancia, schola, imaórák, stb. vannak több generációra visszamenőleg. Úgy gondoljuk, hogy ezeket a hagyományokat nekünk sem szabad figyelmen kívül hagynunk, hanem támogatnunk kell. Ezek a „kiegészítő” tevékenységeken keresztül tudnak közelebb kerülni a hívek a mise csúcspontjához az Oltáriszentségben megjelenő Jézus Krisztushoz. Ennél nagyobb feladat nincs is, minden liturgikus út ide vezet. Ha nálunk ezek a hagyományok képezik az ’utat’ akkor ezekre kell nagy hangsúlyt és plébániai támogatást fektetni. LÁSD 14

2.2. Egyéb tapasztalatok

137. Zsolozsmák novembertől áprilisig vasárnap és nagyobb ünnepeken este hat órától, tanítási időszak alatt pénteken az esti mise után (havonta egy alkalommal az esti mise keretében) vannak a templomban. A scholával énekelt szertartás felemelően szép. Nincs hozzá javaslatunk. A pénteki vesperás szerencsétlenül egyszerre van a ministránspróbával. Ha más időpont nem választható ennek a vesperásnak, akkor vajon megfelelő lehet-e egy másik helyszín a templom helyett? A templomunk ministránsainak értelemszerűen a templomban érdemes gyakorolniuk.

138. Az egyéb szertartások [6] az alkalomhoz illően áhítatosak, kedvesek. Külön örülünk, hogy kiemelik az alkalom fontosságát, ünnepélyességét, és hogy olyan szemléletesek, hogy segítik a hívek ráhangolódását, a tanítás megértését. Többségük viszonylag ritka esemény és nem mindig a nagyobb közösség előtt zajlik, ezért – a kellő közös tapasztalat hiányában is – további véleményt ezekhez nem fűzünk, módosító javaslatunk nincs. LÁSD 51

139. Ezen felül is még sok jó tapasztalatunk van a plébániánk liturgikus eseményeivel kapcsolatban, de őrizkedtünk attól, hogy a sok jó közül valamit saját elemzés alapján még külön megemlítsünk, és ezzel kiemeljük, mert ezzel azt a hamis érzetet kelthetnénk, hogy a nem említett rossznak tartjuk.

3. Javaslatok

140. Amikkel kapcsolatban nem éltünk javaslattal, ott gyakorlatilag nem találtunk javítani valót, másképpen mondván azt jónak, vagy nagyon jónak ítéljük. Ahol javasoltunk valamit, ott sem azért tettük, mert az a valami rossz, hanem mert talán lehetne még jobb.

141. A szentírási szövegek jobb minőségű felolvasásáért és a sekrestyében szolgálatot teljesítők tehermentesítésére javasoljuk egy lektori hálózat kiépítését. [7] ③

142. Az Egyház álláspontjával összhangban és ajánlásai szerint a liturgikus énekek sorában az értékes népénekek mellett a gregorián előtérbe helyezését szorgalmazzuk. [8] ③

143. Kérjük papjainkat, hogy az Egyház hivatalos álláspontja szerint válasszák meg homíliájuk témáját, miszerint a napi olvasmányok vagy a szentmise szövegei közül magyarázzák nekünk valamelyiket. [9] ③

144. *„Minden gyónónak joga van a hagyományos (ráccsal ellátott) gyóntatószékhez ragaszkodnia.”* [10] *„Minden templomban... legyen gyóntatószék. Ezen kívül, de nem helyette ki lehet alakítani a gyóntatószobát, melyet a gyóntatástól idegen célra használni nem szabad. Csak olyan esetben használják, ha a hívők kifejezetten kérik.”* [11] ③

145. Segítsük a gyónásra várakozók felkészülését. Legyen kikészítve több különböző élethelyzetnek megfelelő lelki tükör. ③
146. Módosítsuk a kihelyezett bánatima szövegét „a bűnre vezető alkalmat elkerülöm” értelmű részlettel. ③
147. Az esti liturgiákon (mise, zsoltosma,...) nagyobb fény legyen, mert a hívek szerint sötét van. ③
148. A vetítövászon a tabernákulum felőli kereszthajóból nem látható, ezért előrébb kellene hozni. A vászon mai anyagánál már van sokkal megfelelőbb, a hátsó megvilágításra alkalmasabb anyag. Meg kell oldani, hogy az oltárt megvilágító lámpa fénye ne súrolja a vásznat, mert ez sokat ront a vetített kép láthatóságán. A vászon felületét érdemes lenne olyan alakúra megválasztani, és annyira megnövelni, hogy a projektor vetítette kép éppen ráférjen (semmiképpen se legyen a vetített kép méreténél kisebb, nagyobb pedig fölösleges). ③ LÁSD 284
149. Ami nem a miséhez tartozik, az ne legyen a misében, például cserkész fogadalomtétel . [12] Az ehhez hasonló avatások, még ha a mise keretében történnek is, szerintünk nem helyettesítik az adott esetben kötelező Hitvallás elimádkozását. Viszont megtarthatók közvetlenül a mise után: „*Menjetekek békével!*” helyett „*Mondjunk áldást az Úrnak!*”, és a kivonulási ének helyett azonnal folytatódik az esemény, így aki csak a misére akar maradni, az bűn terhe nélkül távozhat hamarabb. ②
150. Az előírás szerint a mostani központi oltárunkat kő anyagúra kell cserélni, és elmozdíthatatlan kell, hogy legyen. [13] Ehhez vegyünk tekintetbe templom berendezési, építészeti szempontokat, tartsuk szem előtt a művészeti és anyagválasztási igényességet, valamint gondosan vegyük figyelembe a hívek és a liturgikus szolgálatot teljesítők mindenkori igényeit, szükségleteit. ② LÁSD 285
151. Az átépítéshez kapcsolódóan a biztonsági szempontok figyelembevételével a tabernákulum visszahelyezhető lehetne a Kegyoaltárra. [14] ②
152. Meg kell oldani a visszhangmentes, tiszta, kellően erős hangú hangosítást a templomban. Célszerűen olyan eszközparkot kell választani, ami – remélhetőleg kis többletköltséggel – lehetővé teszi több, akár 8-10 beszélő hangosítást is. Figyelembe kell venni az egyéb sajátos igényeket is, mint például a gitáros misék hangszereinek illetve az énekeseknek az esetleg egyenként eltérő hangosítási szükségességét. ② LÁSD 285
153. Meg kellene oldani, hogy a vetítő vezérlése a kórusból is működjék (akkor is, ha a kórus a szószék felőli kereszthajóban van). ②
154. A templom (előterének) napközbeni nyitva tartása: forgalmas környék (lelki igény nem csak helyieknek) kérdőív alapján 66%-unk betérne, nem elhanyagolhatóak a pénzügyi vonzatok sem. ② LÁSD 55, 287
155. Frissítsük föl a hívek liturgikus ismereteit. Ehhez egy ötlet, hogy a Plébánia honlapján, honlapjáról kiindulva legyenek elérhetőek a liturgiával kapcsolatos egyházi tanítások, előírások. [15] ② LÁSD 215, 239
156. Misék előtt legyen egy rövid liturgia magyarázat, [16]: ünnepeken a nagyhetihez hasonlóan, évközi időben az állandó részokról. ② LÁSD 51, 52

157. A mise szándék befizetésekor kérdezzenek rá, hogy a befizető:

- vállalja-e az adományfelvitelt,
- vállalja-e az egyetemes könyörgések felolvasását.

Ezzel kívánjuk segíteni, hogy az adományfelvitel ne lázas vadászat és többlet feladat legyen a sekrestyések számára. [17] ②

158. Templomi hirdetések: szóban is hangozzanak el, de röviden. [18]② LÁSD 221, 224

159. A vízszentelést a vízkereszti vesperás keretében tartjuk. ②

160. Az elsővasárnapi szentségimádáshoz a szentségkitételt – a hamvazószerdai gyakorlathoz hasonlóan – közvetlenül a mise végén javasoljuk, hogy akinek nincs sok ideje a mise után, az is azt a keveset az Oltáriszentségben jelen levő Jézussal tölthesse el. ②

161. A liturgikus események időpontjait és időtartamát igazítsuk a hívek életritmusához (például a diákmise lehetőleg ne tartson tovább, mint egy tanítási óra[19]), így talán emelkedhet a résztvevők száma [5]. A hivatkozott [5] dokumentummal ellentétben nem javasoljuk a „korai reggeli” időpont állandó jellegű használatát, sem pedig a nem mise-liturgiák külön időpontra helyezését. ②

162. Jó ötletnek tartjuk, hogy a gyerek hittannal egy időben legyen valami, amin a szülők közben részt tudnak venni, (például valamilyen imádság, liturgia vö. [5]). ②

163. Javasoljuk a vezetett szentségimádási alkalmakat. Ezek olyan időpontban lennének szerencsések, amikor remélhetően szabadok a hívek, hogy részt vegyenek rajta (munkaidőn kívül, nem ebédidőben, stb.). Meg lehetne próbálni taizéi imaórát tartani, egyet ősszel, egyet tavasszal. Szerencsés lenne, ha az időpontok valamilyen dátumhoz, alkalomhoz kötve évről évre ismétlődnének. Itt jegyezzük meg, hogy a templom fűtésének elégtelensége bizonyos mértékben akadály a fent említett szertartásoknak! A várható létszám függvényében is felmerülhet, hogy ne a templomban, hanem máshol, például a Plébánián adjunk helyet ezeknek a szertartásoknak. ② LÁSD 14

164. Munkánk során azt tapasztaltuk, hogy egyes ájtatosságoknak (például litánia, rózsafüzér) azért alacsony a látogatottsága, mert nem pap vezeti azokat, ezért nincs lehetőség a végén szentségi áldásban részesülni. Tudjuk, hogy ezek vezetésével világiak is megbízhatók [20], azonban megfontolandónak tartjuk a hívek ez irányú igényének kielégítését. ②

165. A ministrálás nem (csak) a gyerekek feladata (azonban jó eszköz a nevelésükhöz és papi hivatások ébresztésének is alkalmas közege). Javasolt felkérni az alkalmas felnőtt férfiakat, hogy szolgáljanak az oltárnál. A rendszeres próbákon általában nem kellene részt venniük, csak az ünnepi misék előkészületén. ②

166. Templomunk scholája régóta különösen szép szolgálatot teljesít liturgiáinkon. Több hívő számára is vonzó tényező Krisztinaváros mellett. Ezen értékünk illő megtartásáért – az Egyház előírásaival összhangban [21] – javasoljuk a schola támogatását, megerősítését. ②

LÁSD 19, 82

167. A magyar és a latin nyelv: [22]: meg kellene vizsgálni e két nyelv használatának lehetőségeit, nem zárva ki az új vetítő adottságát. ①

168. Javasoljuk az orgona intonálását és hangolását. Szakszerű munka esetén elegendő 20 évente megismételni. ①

Hivatkozások

- [1] SC 7
- [2] RMÁR 21
- [3] ZsK 1108, 1112, 2. §, 1413 – 1416, 2102, 2115 – 2123, 2129, 2131, 2134, 2135, 29.§, 30.§, 32.§, 2228, 2229, 2444, 3145, 3186 b), 63.§, 3307, 3508, 3509, 3511, 3512, 3540, 3541, 4112, 4113, 4209, 72.§, 74.§
- [4] vö. SC 35, ZsK 2117
- [5] Templomi_eletunk.doc ***
- [6] Liturgikus cselekmények.doc ***
- [7] Lektor_i_halozathoz.doc ***
- [8] vö. SC 24, 116, 118, RMÁR 41
- [9] vö. RMÁR 65, ZsK 2.§
- [10] MKPK 1976. IX. 29-i és 1977. III. 16-i körlevele, 964.k. 2.§
- [11] A Magyar Püspöki Konferencia kiegészítő szabályai az Egyházi Törvénykönyvhöz, Budapest, 1994.
- [12] vö. ZsK 32.§
- [13] RMÁR 298, 301
- [14] RMÁR 314, 315
- [15] Megbeszéléseink emlékeztetői közül lásd a 130606.doc ***
- [16] vö. SC 35, ZsK 2117
- [17] Mise_szandek_befizetes_melle.doc ***
- [18] vö. RMÁR 90a), 166, 184.
- [19] vö. SC 34
- [20] ZsK 3186/b
- [21] vö. SC 114, ZsK 2118
- [22] vö. SC 54, RMÁR 41

A ***-gal megjelölt hivatkozások a liturgiával foglalkozó munkacsoport saját mellékletei, amelyek terjedelmi okokból csak a zsinatolásunk honlapján olvashatók.

Az ökumené

1. Az Egyház tanítása az ökumenéről

169. **A II. Vatikáni zsinat** ökumenével kapcsolatos álláspontját az *Unitatis redintegratio* dekrétum foglalja össze. [1] Az ökumené katolikus elveit és gyakorlatát a II. Vatikáni Zsinat a következőkben teszi közkinccsé a dekrétum 4. pontjában:

170. „Mivel napjainkban a Szentlélek kegyelmének ihletésére világszerte sokféle módon törekszenek -- imádsággal, szóval és cselekedettel -- elérni a Krisztus-akarta teljes egységet, ez a Szent Zsinat buzdítja a katolikus híveket, hogy ismerjék föl az idők jeleit, és szorgalmasan vegyék ki részüket az ökumenikus munkából.

Az ökumenikus mozgalom tevékenységek és kezdeményezések összessége, amelyeket a keresztények egységének előmozdítására indítanak és szerveznek az Egyház különféle szükségletei és a kor lehetőségei szerint: ezek között az első azoknak a szavaknak, állításoknak és cselekedeteknek kiküszöbölése, amelyek az igazság és méltányosság mércéje szerint nem felelnek meg különvált testvéreink helyzetének, ezért megnehezítik a velük való kapcsolatainkat. A második a dialógus a különféle egyházakba vagy közösségekbe tartozó keresztényeknek vallásos szellemben rendezett összejövetelein, akár közös hittanóráin, ahol a jól fölkészült szakemberek mélyrehatóan kifejtik a maguk közösségének tanítását, világosan bemutatva annak jellemző vonásait. E dialógus által ugyanis mindkét közösség tanítása és élete jobban megismerhető, ami növeli a kölcsönös megbecsülést; szélesebb körű együttműködésre nyílik lehetőség mindazon tennivalók terén, melyeket a közjó érdekében valamennyiünk keresztény lelkiismerete megkövetel; s ahol erre engedély van, közös imára is összejönnek. Végezetül valamennyien megvizsgálják Krisztus Egyházra vonatkozó akarata iránti hűségüket, s miként kell, serényen hozzálátnak a megújulás és a megújítás munkájához.” [1]

171. „... A világ minden keresztényét külön szeretném kérni egy vonzóvá és fénylővé váló testvéri közösség tanúságtételére, hogy mindenki megcsodálhassa, hogyan törődtek egymással, hogyan bátorítjátok és támogatjátok kölcsönösen egymást...” [2]

172. „Az ökumenikus párbeszéd összhangban áll az Úr Jézus imádságával, aki kéri, hogy legyenek mindnyájan egyek (Jn 17,21)” [3]

173. „Tekintettel arra, hogy milyen súlyos a keresztények megosztottságának ellentánúsága ... az egység útjainak keresése nagyon sürgető. ... Oly sok dolog van, amely egyesít minket! És ha valóban hiszünk a Lélek szabad és nagylelkű tevékenységében, mennyi mindent tanulhatunk egymástól!” [4]

174. „Mindazonáltal a megoldandó elméleti különbségek mellett a keresztényeknek érzékelniük kell a múltból örökölt ősi értetlenségek, a kölcsönös félreértések és előítéletek súlyát. A helyzetet gyakran súlyosbítja a tehetetlenség, a közömbösség és a kölcsönös megismerés hiánya.”[5]

175. *„Az ökumenizmus azt is magában foglalja, hogy a keresztény közösségeknek kölcsönösen segíteniük kell egymást, hogy valóban jelen legyen bennük az «apostoloktól átadott örökség» teljes tartalma és minden igénye. Enélkül a teljes közösség soha nem lehetséges. E kölcsönös segítségnyújtás az igazság keresésében az evangéliumi szeretet egyik fő formája.”*[6]
176. *„A különbségek felismerése és az egység kibontakozásának nehézségei a Krisztusban hívő embert nem tehetik közömbössé vagy kedvetlenné az egységre törekvés iránt, hanem inkább a Szentlélek segítségül hívására sarkallja, hogy egyrészt imáiban kitartást és erőt kapjon, másrészt magába nézve tisztázza, mennyiben gátolják saját emberi gyengeségei és előítéletei a testvéri együttműködést.”*[7]
177. *„Krisztus mérhetetlen gazdagsága arra a felismerésre vezeti el a hívőt, hogy a másik keresztény közösség lelki értékeit megbecsülje...”* [8]
178. Erdő Péter bíboros a 2014 pünkösdvasárnapján az esztergomi bazilikában bemutatott miséjén a beszédében utalt arra: *„A Szentlélek összekapcsolja egymással az embereket és a népeket, az emberiséget és a teremtett világot”.*
179. Máriaremetei, a karizmák ünnepén tartott beszédében (2014. június 19-én) hangsúlyozta : *„A Szentlélek azt üzenete az apostoloknak, hogy lépjenek ki az utolsó vacsora terméből, menjenek az emberek közé, mondják el az örömhírt mindenkinek.”.*
180. Lépünk ki az utolsó vacsora terméből! Polgári közegben élünk, dolgozunk. Jézus csak egy Egyházat alapított, az emberi mulasztások nyomán kell most az ökumenéről gondolkoznunk.

LÁSD 117

2. A Plébániánkon felmért helyzet

181. A munkacsoport a kérdőívekre válaszolók számát, vagyis a mintát alacsonynak értékelte. Az ökumenével kapcsolatos válaszok között a bizonytalan válaszadók aránya elég magas.
182. Az együttgondolkodás érdekében fontos, ha tudjuk, hogy a válaszadók között szép számmal van olyan család (82 válaszoló, a teljes minta mintegy egyharmada), amelynek a katolikuson kívül más felekezethez tartozó tagja is van. Hasonló arányt tapasztalhatunk, amikor a közösségben lévő nem katolikus, de hívő személyekre kérdeztünk rá.
183. Egyértelműen tűnik ki a válaszokból az igény, hogy a testvér egyházakkal fonjuk szorosabbra a kapcsolatot (67%).
184. Ennek ellentmond, hogy az ökumenikus eseményeken való részvétellel kapcsolatos kérdésre nagyon nagy százalékban 'nincs válasz' vagy a 'nem foglalkozom vele' volt a jellemző.
185. Konklúzió: a válaszadók kevésbé gondolkodnak konkrétumokban, viszont nyitottak; adott helyzetben élnének a lehetőséggel.
186. Ezzel összefügg: a *„Milyen töltékezési lehetőségeket szeretne”* kérdésre az alkalmi előadások és a tanúságtétel válaszok voltak a legjellemzőbbek. Viszonylag sokan vettek részt, ezért szeretnék, ha a jövőben is lennének egyházi jellegű kulturális rendezvények és Krisztina nap.

LÁSD 12, 40, 90

187. Ez utóbbiakra való tekintettel esetleg lehetséges lehet, hogy a jövőben az alkalmi előadások megtartására, vagy tanúságtételre, továbbá bármilyen kulturális rendezvényre hívható lenne más egyházhoz tartozó személy is, mert ez nem csökkentené a látogatottságot, sőt esetleg a 'vegyes' családok más felekezeti családtagjainak is felkeltheti az érdeklődését.

LÁSD 48, 90

3. Javaslatok

3.1. A cél megfogalmazása

188. Az érintettség egyértelműen kiderül a felmérésből, ugyanakkor e téren a tudás hiánya, bizonytalanság érzékelhető. Legfontosabb célunk, az ökumené átvitele a közgondolkodásba. Ne feledjük, a zsinatolás során ne egy koncentrált programsoron gondolkodjunk, a „hirtelen támadt aktivitás” bizalmatlanságot szülhet, s több kárt okozhat, mint hasznot hajthat. Minden bizonnyal egy 2-5 évre szóló, elosztott javaslat lehet eredményes.

3.2. Javasolt utak a cél eléréséhez

189. Az ökumené megvalósítása csak hosszú távon lehet eredményes. Az idősebb generációnak csupán gyakorlati tanácsokat adhatnánk. Az ökumenét a fiatalabb korcsoportoknál kell elkezdni, ezért nagyon fontosnak tartjuk, hogy e szellemiséget elsősorban körükben erősítsük. A fiatalok – cserkészek, a hozzánk tartozó iskolák és a vonzáskörzetbe tartozó tanintézmények tanulóinak – megismerése az ökumené ügyének. ②

190. A cserkész táborokba a lelki napra rendszeresen hívjunk meg más felekezethez tartozó előadót, és építsünk ki kapcsolatokat más felekezeti cserkészcsapattal. Ezt szolgálhatják pl. a közös kirándulások, nagyobb lélegzetű egyházi kezdeményezések. ②

191. A bérnálásra készülő tanulók felkészítésében kapjon szerepet az ökumené. Ezzel összefüggésben a bérnálásra és konfirmálásra készülő tanulóknak közös programokat lehetne szervezni. ③

192. Megfontolandó ökumenikus, hittanóra-sorozat tartása a 'dialógus' jegyében, a környezetünkön működő református és evangélikus gyülekezetekkel közösen. ②

193. A plébániai programoknál automatikusan gondolkodjunk az ökumené szellemében, minden akciónak lehet társegyházi vonzata. ③

LÁSD 106

194. Az ökumenikus imahét megszervezésébe jelentkezőket kellene toborozni. ③

195. Az ökumenikus imahéten a Plébániánkról szervezeten kellene részt venni más egyházak szertartásain. ③

196. Tájékoztatás megszervezése egymás programjairól. (Budavári Evangélikus, Szilágyi Dezső téri református templom, Fő utcai görög katolikus templom). ②

LÁSD 242

197. Együttműködés az új Tabán mozival. Filmklub, ökumenikus filmnap szervezése a kevésbé gyakorló keresztényeket is megszólíthatja. ②

LÁSD 27

198. Hiteles, más felekezethez tartozó emberek bemutatása. ②

LÁSD 48

199. A rendezvényeken (pl. keresztút) tudatosítani a jelenlevőkben az ökumenikus indítást. ③

200. Az elért eredmények közkinccsé tétele egyházi lapokban (Új Ember, Keresztény Élet, Evangélikus Élet, Reformátusok Lapja, stb.), a közmédia vallási műsoraiban.^②

LÁSD 258

201. A leírt javaslatokat akkor lehet realizálni, ha mindegyiket valaki kézbe veszi, így mindegyiknek lenne egy 'gazdája'.^③

LÁSD 22, 112

Hivatkozások

[1] *Unitatis redintegratio* dekrétum 4. pont, magyarul olvasható
http://www.katolikus.hu/zsinat/zs_05.html

[2] EG 4

[3] EG 244

[4] EG 246

[5] *Ut Unum Sint*, Hogy egyek legyenek, II. János Pál pápa enciklikája az ökumenikus törekvésekről (1995) 2; Magyarul megjelent (többek között):
<http://uj.katolikus.hu/konyvtar.php?h=75#US7>

[6] ugyanott 78

[7] ZsK 4211

[8] ZsK 4213

Az információk áramlása

1. Az Egyház tanítása az információ-áramlásról

202. A **II. Vatikáni Zsinat** idején (1965) évtizedekkel voltunk még az internet és a mobiltelefonálás kora előtt, a zsinati dokumentumok némelyikében mégis határozott igények jelentek már meg a tömegkommunikációs eszközökről. [1] **VI. Pál pápa** 10 évvel a zsinat után így fogalmazott: „Az egyház mulasztással vétkeznék az Úr előtt, ha nem használná fel e hatalmas segítséget” [2]. Azóta eltelt még további 40 esztendő, ez idő alatt a tömegkommunikáció lehetőségei, eszköztára olyan mértékben fejlődött, amiről a zsinati atyák álmodni sem tudtak volna.
203. **II. János Pál pápa** látta, hogy micsoda felelősség van a tájékoztatási eszközökkel foglalkozó szakemberek vállán, ezért enciklikákban és apostoli levelekben is felhívta az emberiség figyelmét erre. [3] [4] [5]. Az sem lehet véletlen, hogy a szent életű pápa életének utolsó-előtti apostoli levét a társadalmi kommunikáció felelőseihez írta. Ebben a levelében nem az aggodalom kap hangot, hanem az előre tekintő gondoskodás: „A média fontosságával kapcsolatban már 15 évvel ezelőtt is figyelmeztettem, hogy helytelennek ítélem meg, ha csak egyes személyek vagy kisebb csoportok kezdeményezései jelennek meg. Azt javasoltam, hogy a médiát illesszük be a pásztorális tervek készítésébe. Mindenekelőtt az új technológiák biztosítanak új lehetőségeket arra, hogy a kommunikáció a lelkipásztori munkát és a keresztény közösség sokszínű feladatainak alakítását szolgálja.” [5]
204. A pápa az ezredfordulón megbízta az **Igazságosság és Béke Pápai Tanácsát**, hogy készítsenek összefoglaló dokumentumot (Kompendiumot) az Egyház sokrétű társadalmi tanításáról. Ez a Kompendium 2004-ben látott napvilágot [6], és egyes részleteiben kitér az információk felhasználásának módjaira, valamint az ezzel kapcsolatos erkölcsi kérdésekre is. A **Katolikus Egyház Katekizmusa** (KEK) pedig külön fejezetet szentel a társadalmi tájékoztatás eszközeinek használatára. E két utóbbi dokumentum többek között ezeket tartalmazza:
205. A közjó egyik követelménye az információ szabad áramlása, az információs hozzáférés igénye pedig az éleleméhez, munkáéhoz mérhető. (vö. [7])
206. Alapvető fontosságú az „információ egyidejűségén alapuló kommunikációs eszközök” alkalmazása, amely segítségével a közösség legtávolabbi tagjai is elérik egymást. [8] „A társadalmi tájékoztatási eszközöket arra kell felhasználni, hogy erősítsék és védelmezzék az emberi közösséget a gazdaság, a politika, a kultúra, a nevelés és a vallás világának különféle területein” [9], ugyanis „a hírközlés a közjó szolgálatában áll. A társadalomnak joga, hogy az igazság, a szabadság, az igazságosság és a szolidaritás alapján tájékoztassák”. [10]
207. „A kommunikáció lényegében gyökerező nehézségeket gyakran növelik hatalmassá az ideológiák, a profit és a politikai ellenőrzés birtoklása iránti mohóság, a társadalmi csoportok közötti vetélkedések és konfliktusok, valamint más társadalmi bajok. Az erkölcsi értékek és alapelvek a társadalmi kommunikáció területére is érvényesek.” Az etikai dimenzió nemcsak magát az üzenetet és a kommunikáció módját érinti, hanem a ’hozzáférés-politikát’ is, ami azt dönti el, ki lesz bővében információknak, és ki nem. [11]

208. *„A tájékoztatási terület felelőseinek okossággal és tárgyilagossággal elvégzendő feladata van. A társadalom tőlük teljes körű és objektív információt vár el, amely segíti a polgárokat, hogy... megalapozott véleményt alkossanak, főleg olyan témákban, amelyek őket, mint felhasználókat elsősorban érintik.” [12]*
209. *„A világi híveknek a média világát a szolidaritás lehetséges és befolyásos eszközeként kell számon tartaniuk” [13]. „A szolidaritás az igaz és helytálló tájékoztatás és az eszmék szabad áramlásának eredményeként jelenik meg, amely kedvez mások megismerésének és tiszteletének”. [14]*

2. A Plébániánkon felmért helyzet

210. A **Havas Hírlevél** a Plébánia legfontosabb információs felülete. A vasárnaponként megjelenő lap gondolatokat ébreszt az aznapi ünnep és az elkövetkező időszak egyes eseményeivel kapcsolatban, naptárszerűen áttekintést ad a következő hétről, és végül a távolabbi jövővel kapcsolatos rendezvényekre való figyelemfelhívással zárul. A kiadvány elsődleges célja az egyházközség heti eseményeinek bemutatása.
211. A **Krisztinavárosi Hírek** az egyházközség életét érintő, negyedévente megjelenő többoldalas kiadvány. Tartalmazza a közelmúlt programjainak részletes élménybeszámolóit, cikkeket, az egyházközség híreit. A közeljövő programjaival csak korlátozott mértékben foglalkozik.
212. A templom leghatékonyabb hirdetései formája a misék végi **szóbeli hirdetés**, ami közvetlenségéből adódóan mindenkire elér. Jelenleg az információáramlás ezen csatornája jellemzően a Hírlevélből kimaradt, vagy abban fontosnak tartott események kiemelésére és a képviselőtestület havonkénti beszámolójára terjed ki.
213. A **képviselőtestületi beszámoló** sorra veszi az előző és a következő havi legfontosabb eseményeket.
214. A **templom hirdetőablái** közül a főbejáratnál lévő felület tartalmaz folyamatosan frissülő információkat, de az olykor régi, illetve rendszertelenül kihelyezett hirdetések között nehézkes az eligazodás. Az oldalsó kijáratok csak elvétve tartalmaznak új információkat, a buszmegállóban lévő tablón pedig csak a Havas Hírlevél olvasható. A felületek legnagyobb hátránya, hogy zárt templom esetén a rajtuk közölt – csak itt megjelenő – információk nem érhetőek el.
215. A **honlap** jelenleg a kevésbé kihasznált információs felületek közé tartozik. Itt megtaláljuk a templom történetét és a korábbi évek nagyobb rendezvényeinek képes beszámolóit is. Az állandó programok rovat tartalmazza a miserendet és az ajtatóssági időpontokat, valamint nagy általánosságban a gyóntatási rendet. A részletek tekintetében a Hírlevélre hivatkozik. Az oldal folyamatosan frissülő információi a Havas Hírlevél és a Képviselőtestület havi beszámolója. Az egyházközség életére vonatkozó friss információkról (különleges miserendek, gyóntatások, rendezvények) nem ad tájékoztatást. LÁSD 155

216. Jelenleg a Plébánia felé irányzott, illetve a Plébánián áthaladó információk útja nagyon változatos, s a legkevésbé sem szabályozott, így hatékonysága is rendkívül alacsony. Csak a bennfentesek tudják, hogy egy adott információ miként jeleníthető meg az egyes plébániai csatornákon.

A kérdőívek alapján

217. A hívek információszerzési forrásai jelenleg döntő részben a szóbeli közlések különböző válfajai (sorrendben: misevégi hirdetés, képviselőktől származó közlések, ismerősöktől, családoktól szerzett információk), illetve az írásbeli felületek közül a Hírlevél és a Krisztinavárosi Hírek magazin. Felhasználási szempontból kiemelkedik a Havas Hírlevél, feltűnő viszont az internetes felületek (levelezőlista, honlap) teljes háttérbe szorulása, és gyenge a hirdetőtáblák információ-áramoltatási jelentősége is.

218. Kiderül ugyanakkor, hogy a misevégi hirdetésekre a hívek számítanak, csakúgy, mint a két nyomtatott kiadványra, de a honlap és egy e-mail lista „feltámadásában” is hisz minden negyedik felhasználó. A jövőben a válaszadók körében a jelenleginél sokkal jobban számításba veendő fórumok: a hirdetőtábla, az internet és az e-mailes tájékoztatás. A jövőben a válaszadók közül a jelenleginél sokkal kevésbé számításba veendő fórum: a képviselőtestület hirdetései.

219. Külön kérdés szólt a hirdetőtábláról: jelenleg a legtöbben a főbejáratok falait fürkészik, a mellékoltárokon és az oldalbejáratoknál elhelyezett hirdetések információtartalma gyakorlatilag elszikkad, és érdekes, hogy a buszmegálló mögötti hirdetőtáblát sem nézik azok, akik kérdőívet juttattak vissza.

220. A hiányolt információk legtöbbször: programnaptár, naprakész mise- és gyóntatási rend, cikk- és műsorajánlók, más plébániák jelentősebb programjai, központi egyházi nagy programok, programszervezésbe bevonás. A hívek igénylik súlyponti információk templomon kívüli hirdetését is. LÁSD 34, 259

3. Javaslatok

221. **Szóbeli hirdetések:** ez éri el a legtöbb embert, s mivel a klasszikus csatornák közül ez a legszemélyesebb (hozzám beszélnek), ezért az egyik leghatékonyabb módja az információközlésnek. Azonban fontos, hogy ne legyen túl hosszú, hogy a hívek meg tudják jegyezni az elhangzottakat. LÁSD 158

222. - A szóbeli hirdetés hatékonyságán nagyon sokat segít a spontán, személyes hangvétel, vagy legalábbis a nem szóról szóra történő felolvasás. ② LÁSD 50

223. - Az időpontok, határidők megjegyzésére javasoljuk ezen kritikus elemek kivetítését. ③

224. - Ha a hirdetést is a hívek olvasnák fel, akkor talán még inkább magunkénak éreznék az elhangzottakat. ① LÁSD 158

225. - A témák sorában az események között megjelenhetnek a közösségi életet elősegítő fontosabb felajánlások, illetve szolgálatok iránti igény megfogalmazásai is. ① LÁSD 9, 110

226. - A képviselőtestület üléseiről a szóbeli hirdetésekben csak az hangozzék el, ami fontos. A képviselőtestületi ülésről szóló részletes beszámoló publikálását pedig az interneten, illetve a hirdetőtáblán javasoljuk. (Természetesen a nem publikus részek kihagyásával). ③
227. A szóbeli hirdetések egyfajta memoárja a **Havas Hírlevél**, de nem tudja helyettesíteni azt. Egyrészt nem jut el mindenkire, másrészt verbálisan nem szólít meg, ezért kevésbé személyes. A hirdetésekben elmondható információ azonban korlátozott, ezért az onnan kimaradó elemek kerülhetnek a Hírlevélbe.
228. - A Hírlevélnek állandó és változó része is van. A változó rész mindig újdonság (nyilván tartalmában az állandó rész is, viszont az struktúrájában ugyanaz) ezért automatikusan ezt keresik a hívek. Az állandó struktúrájú részt akkor olvassák, ha direkt azt keresik. Ebből következően változó elemek kiemelése célszerű. ② LÁSD 283
229. - Az állandó rész táblázatos megjelenítése segítene az áttekintésen (XII/45. számra példát mutattunk be a fejezet végén). Ezen még jobban kiemelhetők az esetleges változások, pl. gyóntató változása, vagy egyéb plébániai események. ①
230. - Szükséges egy formai felújítás, a különböző stílusok keverése nem ad igényes kinézetet. ③
231. - A Hírlevél tartalma egy az egyben (de célszerűen nem ugyanabban a struktúrában, nem letölthető fájlként) jelenjen meg a honlapon, kerüljön kiküldésre egy plébániai információs listán, s kerüljön fel az aktív hirdetőtáblákra. ③ LÁSD 235
232. A **hirdetőtáblákat** minden templomba betérő hívő látja, még akkor is, ha megszokásból nem néz rá. Azonban a változásokat kiszűrja a szem, tehát célszerű a friss tartalmakat feltűnő helyen gyűjteni. Jelenleg igen rendezetlen kinézetű a főbejárat hirdetőtáblája, illetve az üvegajtóra kihelyezett hirdetések. LÁSD 68
233. - A „*Jézus Téged is hív, de nem telefonon*” felirat már egy nagyon régi „*poén*”, a hatása várhatóan minimális, s egyébként is megszokott helyen van már évek óta. Javasoljuk eltávolítását, hogy helyére folyamatosan frissülő tartalom kerülhessen. ③
234. - Az állandó hirdetéseket (gyóntatási rend, stb. és a képviselőtestületi jegyzőkönyvek) egy táblán, egységes – felfrissített – arculattal kellene megjeleníteni. Erre készült egy minta is, ami a fejezet végén található. ②
235. - Célszerű lenne bizonyos (bejáratonként egy) hirdetőtáblát aktívnek kinevezni a folyamatosan, hétről hétre frissülő tartalomnak (ezt jól látható helyre tenni). Egy ilyen aktív hirdetőtáblát kellene elhelyezni a sekrestyei kijáratnál is. Az aktív hirdetőtáblákon nem feltétlen a friss tartalom a lényeg, lehet a korábbi hirdetéseket is időnként előtérbe helyezni. A hangsúly a heti változáson van. ③
236. - A buszmegállóba kihelyezett hirdetőtáblát fel kell újítani. Ennek rendeltetése kifejezetten a misszió, ezért elegendő havonta frissíteni az aktuális programokkal. Illetve ide javasoljuk hétről, hétre kitenni a Havas Hírlevélben megjelenő buzdítást is. ② LÁSD 90
237. - A templomon kívülre kihelyezendő szintén egy hirdetőtábla a legfontosabb információkkal (miserend, gyóntatási rend, nyitva tartás, elérhetőség). Itt lenne jó megjeleníteni a templom történetét is. ②

Különösen a fiatalok, s ebből következő a jövő generációja **online csatornákat** használ. De ma már az idősebb generáció is megismerkedett az alapokkal.

238. - A weboldal címe könnyen megjegyezhető legyen, pl. krisztinatemplom.hu. Hasonlóan célszerű lenne iroda@ , karitasz@ és plebanos@krisztinatemplom.hu... címek létrehozása. ③ LÁSD 114, 257
239. - A mai igényeknek megfelelő teljesen új honlap létrehozását javasoljuk. A honlap statikus tartalmát egyszer kell, igen részletesen megírni. Az esetleges, ideiglenes változásokra a főoldalon fel lehet hívni a figyelmet. ③ LÁSD 121, 128, 155
240. - A honlap dinamikus tartalmával óvatosan kell bánni (facebook, fórumok), mert nagyon nagy odafigyelést, s folyamatos fejlesztést igényel ebben a gyorsan változó világban. Ezzel szemben az email – bár már több próbálkozás volt megújítására – időtállóknak tűnik, ezért javasolunk egy levelezőlistát létrehozni az aktuális hirdetéseknek. ②
241. - Az email időtállósága miatt célszerű létrehozni egy tudakozó jellegű címet (info@krisztinatemplom.hu), ahol bárki bármit kérdezhet, aki megkeresi a templomot, de nem tudja, kit szólítson meg. Ennek a címnek a figyelésére kell néhány ember, akik tudják az illetőt a megfelelő helyre továbbítani. ①
242. A **külvilág** (civilek) elérésére alkalmas csatornák, a külső hirdetőtáblák, valamint a saját, de még inkább kerületi és egyéb külső sajtóorgánumok (például Várnegyed). LÁSD 90, 257
- Kedves gesztus lenne a civileket érintő forgalomkorlátozások megjelenítése ezeken a fórumokon. ①
  - Megfontolandó a híradás egy-egy nagyobb szabású plébániai rendezvény sikeréről is. Az élménybeszámoló hívogatóvá teheti a plébániához tartozást. ② LÁSD 196
243. Biztosítsunk nagyobb publicitást a karitász munkájának, tegyük ismertté a karitász csoport tapasztalatait, eredményeit, nehézségeit. ② LÁSD 113
244. Az **információk áramlásának koordinálása**, és így a közlés hatékonyságának növelése sokat lendítene a Plébánia „*versenyképességén*”. Javasolunk létrehozni egy **Kommunikációs munkacsoportot** (vagy felelőst), ki(k)nek feladata az egyes információs csatornák felügyelete: ③
- Feladatuk nem információgyártás, hanem azok fogadása, illetve gyűjtése is: karitászmegkeresések, egyházmegyei hírek, pályázatok, élménybeszámolók, stb. ② LÁSD 118
  - A beérkező információk szórása a megfelelő címzetteknek (a Plébánián illetékes felelős) a megfelelő kommunikációs csatorna, vagy csatornák alkalmazásával. ③
  - A munkacsoport lehetne egyfajta diszpécser központ a kívülről érkező kérések számára (info@krisztinatemplom.hu). ① LÁSD 113
  - Célszerűen a munkacsoport tagjai a kommunikációban jártas, sokat tapasztalt hívek legyenek, biztosítva ezzel a plébániai kommunikáció (külvilág számára is látható) magas színvonalát. ③
  - A Plébános közvetlen kapcsolatban áll a munkacsoporttal, jóváhagyói joga miatt: a munkacsoport feladata az információ dömping előzetes szűrése és előkészítése. ②

Hivatkozások

- [1] A II. Vatikáni Zsinat *Inter Mirifica* kezdetű dekrétuma a tömegtájékoztató eszközökről. Magyarul megjelent: http://www.katolikus.hu/zsinat/zs_02.html
- [2] *Evangelii Nuntiandi* VI. Pál pápa 'Az Evangélium hirdetése' kezdetű apostoli buzdítása 45; Magyarul megjelent: <http://uj.katolikus.hu/konyvtar.php?h=121>
- [3] *Redemptoris Missio* II. János Pál pápa enciklikája a minden időre érvényes missziós megbízatásról (1990.12.07.) 45. Magyarul megjelent: <http://uj.katolikus.hu/konyvtar.php?h=87>
„45. A tömegkommunikáció akkora jelentőségre tett szert, hogy sokan a tájékozódás és képzés legfőbb eszközének tekintik, amely normát és viselkedésmintát nyújt az egyén, a család és a közösség számára.”
- [4] *Centesimus Annus* II. János Pál pápa enciklikája a Rerum Novarum enciklika kibocsátásának századik évfordulója alkalmából. (1991.05.01.) 36. Magyarul megjelent: <http://uj.katolikus.hu/konyvtar.php?h=86>
„36. Átfogó nevelő és kulturális tevékenységre van tehát sürgősen szükség, amely magában foglalja a fogyasztók nevelését, hogy képesek legyenek okosan választani, továbbá a termelőkben és különösen a társadalmi kommunikációs eszközök szakembereinek körében a felelősségtudat kialakítását, anélkül, hogy a közhatalomnak be kellene avatkoznia.”
- [5] *Il Rapido Sviluppo* II. János Pál pápa 'A gyors fejlődés' kezdetű apostoli levele a társadalmi kommunikáció felelőseihez (2005.01.24.) 9. Magyarul megjelent: <http://uj.katolikus.hu/konyvtar.php?h=23>
- [6] *Az Egyház társadalmi tanításának kompendiuma*. Kiadta az Igazságosság és Béke Pápai Tanácsa, Vatikánváros, 2004.06.29. (a továbbiakban: TTKomp.) Magyarul megjelent: http://www.vatican.va/roman_curia/pontifical_councils/justpeace/documents/rc_pc_justpeace_doc_20060526_compendio-dott-soc_hu.html
- [7] TTKomp 166
- [8] TTKomp 192
- [9] TTKomp 415
- [10] KEK 2494
- [11] TTKomp 416
- [12] TTKomp 480
- [13] TTKomp 561
- [14] KEK 2495

245. **Minta-táblázat a rendszeres és nem rendszeres plébániai események heti hirdetésére**

NOV. 2. vasárnap	NOV. 3. hétfő	NOV. 4. kedd	NOV. 5. szerda	NOV. 6. csütörtök	NOV. 7. péntek	NOV. 8. szombat	NOV. 9. vasárnap
Évközi 31. vasárnap		Borromeo Szent Károly	Szent Imre herceg				Évközi 32. vas. Lateráni Bazilika felszentelése

SZENTÍRÁSI SZAKASZOK

2Mak 12,43-46 Róm 14,7-9.10b-12 Jn 12,23-28 (r.23-26.)	Fil 2,1-4 Lk 14,12-14	Fil 2,5-11 Lk 14,15-24	Bölcs 4,7-17 v. Róm 8,28-30 Lk 12,35-40	Fil 3,3-8a Lk 15,1-10	Fil 3,7-4,1 Lk 16,1-8	Fil 4,10-19 Lk 16,9-15	Ez 47,1-2.8-9.12 1Kor 3-9b-11.16-17 Jn 2,13-22
III. zsoltárhét							IV. zsoltárhét

RENDSZERES PLÉBÁNIAI ESEMÉNYEK

17:30 gyóntatás		Csaba atya	Zsolt atya		Mihály atya	Zsolt atya		
18:00	Vesperás					Jézus Szíve litánia	Loretói litánia	Vesperás
18:30 szentmise	József atya	Mihály atya	Zsolt atya	Zsolt atya	Mihály atya a papi hivatásokért	Zsolt atya	Csaba atya	József atya
19:00 mise után					Kezdő felnőttek hittanórája	Vesperás		

EGYÉB PLÉBÁNIAI ESEMÉNYEK

10:00 Szentóra	19:30 Képviselő testület ülése	12:00 Dr. Gémesi Sarolta temetése (Farkasrét-alsó)	8:00 Szent Gellért iskolamise 16:00-18:00 Karitászfogadóóra				9:00 Ünnepi szentmise, elsőáldozás (Szentmise kezdete előtt kb. 5 perccel a szülők megáldják gyermekeiket.)
-------------------	-----------------------------------	--	--	--	--	--	---

Helyünk a közéletben

1. Az Egyház tanítása a közéleti szerepvállalásról

246. **Küldetésünk a világban, jelenlétünk a társadalomban kérdéskör elméleti alapjait** számunkra leginkább a **II. Vatikáni Zsinat** *Gaudium et Spes*, és *Apostolicam Actuositatem* kezdetű dekrétumai és az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye *Zsinati Könyve* jelenti. Ezek tartalmazzák, hogy **a világiak vállalják magukra**, mint sajátosan őrájuk váró feladatot, **az evilági rend megújítását**, s ebben közvetlenül és világos célkitűzésekkel tevékenykedjenek, mégpedig az Evangélium világosságánál, az Egyház szellemében a keresztény szeretet sürgetésére, hogy jelenlévővé és **hatóerővé tegyék az Egyházat azokon a helyeken és olyan körülmények között, ahol csak általuk lehet a föld sója.**

2. A Plébániánkon felmért helyzet

247. Javaslataink megfogalmazása érdekében **munkacsoportunk feltérképezte a közéleti kapcsolódási pontokat a Plébánia közösségének vonatkozásában, és vizsgálta, hogy mit mutat a múlt és a jelen, továbbá mit tervezünk a jövőben.** E terveket a **kérdőíves felmérés** alkalmával a Plébánia közössége is megismerhette illetve véleményt nyilvánított róla.

Megvizsgálva a **közéleti kérdésekre** kapott válaszokat a következőkben összegezzük a válaszadók véleményét.

248. A számunkra csalódást okozóan csekély számú **kérdőívbe küldők (240) jelentős része (91,6 %-a) válaszolt a virtuális világban történő apostolkodás kérdésére** és a döntő többségük ezt nem tartja ellentétesnek az apostolkodással. **Az igen válaszok (111/220) többsége (64%) támogatja az egyéni mellett a Plébánia közösségi internetes apostolkodását is**, de szám szerint leggyakrabban a legtöbb válasz (90) a 'nem tudom, nem értek hozzá'-ból érkezett.
249. **Átlagosan a válaszadók harmada-ötöde érdeklődik jobban az egyházi/közéleti-társadalmi események iránt.** Szent Jobb körmeneten 61-en vettek részt korábban, de csak 44-en jönnének a jövőben egy Plébánia által is szervezettre. **Kis érdeklődés volt egyházi, önkormányzati (kulturális) események iránt (36, illetve 38 igen), de a jövőben ez a létszám megduplázódhat!**
250. **Legnépszerűbb a Krisztinás nap**, melyen 101-en vettek részt korábban a válaszadók közül és 111 jönnének a jövőben. (Szerintünk az István a királyon több százan voltak 2013. szeptemberben).
251. Még kisebb az érdeklődés az aktív saját munkát igénylő eseményekre: Például a múltban megtartott környezetvédelmi akcióban 11-en jelezték, hogy részt vettek, és a jövőben se tervezik 42-nél többen.
252. Ez az aktív létszám igazolódik vissza, ha azt vizsgáljuk egyénenként, hogy a felsorolt 11 fajta rendezvényből legalább 10-en hányan vettek részt, vagy a jövőben hányan vennének részt. Ez tehát 2x11 azaz max. 22 igen válaszlehetőség volt. LÁSD 90
- **39 olyan válaszadóval rendelkezünk, akik a múltban már bizonyították aktivitásukat és a jövőben is számíthatunk rájuk közéleti rendezvényeken.**

- E mellett 28-an vannak még, akik a jövőre nézve adtak a 11 rendezvényre vonatkozóan legalább 5 igen választ és 8 fő szinte mindegyiken megjelenne.

253. Ez tűnik a potenciális, de egyben maximális cselekvői létszámnak más események (játsszótér, misszió, kézműves foglalkozás, agapé stb.) szervezésénél is, ezért a párhuzamos rendezvény-szervezés valamint a társadalmi események halmozásának elkerülése szükséges.

LÁSD 15

254. E **közéletileg aktív kör közvetlen megszólítását biztosítja a kérdőív végén 38 esetben megadott elérhetőség.** Árnyalja a képet, hogy a nyolc, közélet szempontjából legaktívabb válaszadóból csak öten adtak elérhetőséget!

255. Vizsgáltuk még azon válaszadók számát is, akik semmilyen közéleti eseményen nem vettek, illetve nem vennének részt. Hatvan olyan választ (25%) találtunk, akik csupán egy, vagy egyetlen egy rendezvényt sem jelöltek meg a lehetséges 22-ből. (Ez összefügg az egyes válaszadók magas életkorával is, de jellemzi a közlettel kapcsolatos érdektelenséget is.)

3. Javaslatok

3.1. A cél megfogalmazása

256. Az **interneten hozzáférhető világ bizonyos értelemben a valóság új szintjét alkotja**, így az **ebben történő egyéni és/vagy plébánia szintű apostolkodás felvetése érdeminek tekinthető** munkacsoportunk részéről, amelyet a kérdőívre adott válaszok is megerősítenek, de egyben jelzik a Plébánia sok tagjának tudás-, illetve ismereti hiányát ezen új lehetőség vonatkozásában. Az apostolkodásnak a virtuális térben történő lehetőségére is választ kaptunk a 2014 novemberében a Plébániánkon tartott főpásztori vizitáció során, mely szerint **minden technikai eszköz alkalmazása megengedett, hogy megvigyük az embereknek Krisztus üzenetét és kegyelmét.**

257. Mivel a Plébánia életét érintő információkról jelenleg csak elenyésző kisebbség tájékozódik interneten vagy e-mailből, szerintünk a közösség 'internetes felületét' alapvetően javítani kell ahhoz, hogy apostolkodás eredményes legyen!

LÁSD 238

258. A **közélettel való rendszeres és szervezett foglalkozás az egyházközségünk részéről** (saját előadások, tájékoztatás, részvétel helyi közéleti, illetve kulturális eseményeken) **kevés hívő számára tűnik fontosnak** a kérdőívre adott válaszok alapján. Annak is tudatában vagyunk, hogy a **média által uralt világunkban a közéleti kérdésekről általában nem a plébánia tájékoztatja a hívőket.** Mindazonáltal **javasoljuk a közélet egyes, alapvetően helyi eseményeiről történő információadás alapvető javítását** és a lokális közélet képviselőivel a rendszeres kapcsolattartást, mert a visszajelzések szerint a jövőben a jelenleginél több hívőnk vállalkozna egyes eseményeken (aktív) részvételre.

LÁSD 200

259. A mozgósítást minden rendelkezésre álló nyomtatott, illetve elektronikusan terjesztett hírforrással úgy szükséges végezni, hogy a hívők ne egyes személyként, hanem plébániai közösségként jelenjenek meg ezeken.

LÁSD 34, 220

260. **Célul tűzzük ki mint szervezettel, az I. kerületi Önkormányzattal** (és főleg a közösségünkhez tartozó képviselőivel) **a rendszeres kapcsolattartást és közös programok szervezését.**

261. **Az önkormányzati kapcsolatunkban Krisztinaváros közösségeként kérjünk támogatást céljaink megvalósításához.**

3.2. Javasolt utak a cél eléréséhez

262. Az egyéni és közösségi apostolkodás végzésének egyik technikai akadályja közösségünk főleg idősebb, 65-75 éves korosztályánál az **internet** világának alapvető **ismerethiánya**, bár számítógép hozzáféréssel általában rendelkeznek. Ez a probléma jelentősen **csökkenti e csoport tájékozódási képességét a közéletben** és akadályozza kapcsolódásukat például a Plébánia elektronikus híreihez. Az elmagányosodás elleni küzdelem keretében az Önkormányzat támogatást nyújthatna – nagyobb számban jelentkező igény esetén – ezen ismeret pótlására néhány órás tanfolyam keretében, a közeli iskolában létesített oktató bázison. ②

263. Ugyancsak a közösségünk erősítését szolgálná az a pályázat, amelyet folyó év második felében indítana az Önkormányzat a **70 évvel ezelőtti** helyi történések összegyűjtésére. A várkörnyék és lakói különösen megszenvedték a II. világháború végét, melyből a **„krisztinások” megismerése** és például a Krisztinavárosi Hírek honlapján szerepeltetése új kapcsolatokhoz vezethet. Különösen azért, mert javaslatunk szerint a fiatalok (10-18 éves iskolások) gyűjtenék az idősök személyes élményeit, illetve a kor dokumentumait. Siker esetén más kerek évfordulóhoz kapcsolódó pályázat kiírását is kezdeményeznénk a jövőben (1956, 1919). ③

264. Plébániánknak a társadalomban való jelenlétét mutatnák be azon rendezvények, amelyekre elsősorban a környék lakóit várnánk.

265. - Így egy nyitott krisztinás délelőtti keretében, esetleg egy szombati templom melletti piacnapon, zenei rendezvénnyel lehetne felhívni a figyelmet a közéleti szerepünkre. ②

LÁSD 90

266. - A kérdőíves felmérésre tekintettel korlátozott számú (például évi két alkalom), de nyílt rendezvény keretében foglalkoznánk egyházi megnyilvánulást igénylő kérdésekkel például: ③

= élet-, család védelme,

= személyi méltóság,

= nevelés szabadsága, stb.

= Erre az évre a tömegtájékoztatás normáit javasoltuk egy az Önkormányzattal közös rendezvény témájának.

267. E közéleti rendezvények egészíthetnék ki a már létező krisztinás napokat, illetve a Krisztinavárosi estétet, amelyekről egyébként a Várnegyed lapban is megjelentetnénk programismertetőt. ②

LÁSD 90, 242

268. **Hívóink jelenlétét a helyi társadalmi-kulturális rendezvényeken úgy kívánjuk segíteni, hogy a Plébánia hírcsatornáin** (de a jövőben elektronikusan és személyre szólóan) **javasoljuk közzétenni az Önkormányzattól kapott azon programokat is, ahol közösségként akarunk megjelenni.** ③

Gazdasági kérdések

1. Az Egyház tanítása az anyagi javakkal kapcsolatban

269. Az **Egyházi Törvénykönyv** szerint az anyagi javakkal való gazdálkodás sajátos céljai: „*az istentisztelet megrendezése, a klérus és a többi szolgálattevők tisztaságának biztosítása, a szent apostoli tevékenység és különösen a szegényekkel szemben a segítő szeretet cselekedeteinek gyakorlása*” [1]
270. Az **Esztergom-budapesti Főegyházmegye Zsinati Könyve** szerint az Egyház működéséhez a hívek jelentik a legbiztosabb anyagi forrást. Az értük dolgozó papok tisztaságát és állásukhoz méltó életfeltételeihez a hívek járulnak hozzá:
271. A zsinati rendelkezések 61. §-a kimondja, hogy „*A krisztushívóktól Egyházunk méltán elvárhatja, hogy sajátos céljainak megvalósításában anyagilag is támogassák, a híveket pedig megilleti a korrekt, nyílt tájékoztatás plébániájuk és egyházmegyéjük anyagi helyzetéről, gondjairól és terveiről. Püspöki konferencia által meghatározott szabályok figyelembevételével minden hívő érezze lelkiismereti kötelességének, hogy évi nettó jövedelmének legalább 1%-át egyházi hozzájárulásként saját plébániájára felajánlja. (vö. 1262.kán.)*” [2]

2. A Plébániánkon felmért helyzet

2.1 A bevételek összetétele Plébániánkon

272. A 2013. évi adatok alapján 2012-ben és 2013-ban évente mintegy 550 fő teljesített befizetést egyházi hozzájárulás címén. A befizetések évi néhány száz forinttól a 100 ezer forint körüli összegig terjednek. A befizetések többsége ötletszerű (feltételezhetően vagy az anyagi helyzet függvénye, vagy az egyházi hozzájárulás teljesítésére való felhívás következménye, vagy a nagy ünnepek körül következik be). Az adományként, igazolással befizetett összeg 2013-ban az éves bevételek 17 %-a volt.
273. A perselypénz, amelyet a hívők igazolás nélkül dobnak a perselybe, 14,3 %-át tette ki a bevételnek.
274. Az igazolás nélküli adomány a tervezett bevételek 60,1 %-át érte el. Az ingatlan- és eszközhasznosítás bevétele 4,6% volt. A többi bevétel (az egyházi szolgáltatásokért fizetett stóla, térítési díjak, hagyaték) 3 %-ot tett ki.

2.2 A kiadások szerkezete Plébániánkon

275. Az illetmények, a járulékok és az ún. „tartási kötelezettség” (az egyházi személyek főegyházmegye által meghatározott természetbeni ellátása) a 2013. évi kiadások 37,7 %-át tették ki. A Plébánia épülete, az iroda és a templom üzemeltetésére (világítás, gáz, biztosítás, fenntartás, anyagok, kisebb beruházások) a kiadások 47,8 %-át fordították. A sajátos kiadások az összes kiadás 14,5 %-át tették ki. A 2013. évben a bevételek és a kiadások egyenlege pozitív volt, de a bevételek között egy nagyobb összegű hagyaték is szerepelt. Az elmúlt évek tapasztalatait tekintve az éves egyenleg nem minden esztendőben pozitív.

276. Az éves költségvetés tervezetéről, és az előző év elszámolásáról a Plébánia minden év februárjában hivatalos hirdetményein keresztül minden érdeklődő hívőnek betekintési lehetőséget biztosít, így teljesíti a Plébánia a [2] –ben említett „korrekt, nyílt” tájékoztatást. Ezt azonban a munkacsoportunk kevésnek, elégtelennek tartotta, abból a szempontból, hogy a hívek az ilyen típusú tájékoztatásból nem érzékelik kellően a saját felelősségüket. Ezért a javaslatunk között ennél gyakoribb és részletesebb tájékoztatásra tettünk javaslatot.
- LÁSD 283

2.3. Közvéleménykutatás a hívők között a támogatandó célok tekintetében

277. A zsinatolás folyamatában kikértük a Plébánia híveinek véleményét többek között arról is, hogy milyen célokat támogatnának szívesen. A kérdőívet 240 személy töltötte ki, ami az Egyházat kimutathatóan támogató kör 40 %-át alig haladja meg, de az igények felmérésére reprezentatív mintát szolgáltat.
278. A válaszadók, kb 50 %-a templom felújítását, fejlesztését, közel 40% karitatív célokat, 10% egyéb célokat (oktatás, cserkészlet, szegény gyermekek támogatása, stb.) jelölt meg. A válaszok és a korábbi gyűjtések (templomtető, központi gyűjtések) tapasztalatai alapján megállapítható, hogy a templom felújítására és karitatív célokra adakoznak a legszívesebben.

2.4. A fenntartási, felújítási tevékenység rendszerének átalakítása

279. A Plébánia és a templom műszaki állapotának, fejlesztésének hatékony megvalósítását két jelentősebb tényező akadályozza:
- A. A műszaki állapot felméréseért, megőrzéséért, fejlesztéséért felelős személy(ek) hiánya.
  - B. A költségvetési tervezésben a fenntartási, felújítási szükségletek háttérbe szorulása, a „maradék elv” érvényesülése.
280. A műszaki állapot felmérése, figyelése, a fenntartás, felújítás tervezése, szervezése, felügyelete nem lehet sem a plébános, sem a Képviselőtestületből ad hoc jelleggel megbízott személy(ek) feladata. Sem a hatékonyság, sem a felelősség követelményei nem érvényesülnek a jelenlegi rendszerben. A megfelelő működés szakképzett, korábban, vagy jelenleg is az építőipari tevékenységgel foglalkozó, díjazást kapó személy esetleg állandó műszaki-gazdasági bizottság megbízása esetén képzelhető el. A jelenleg szembeötlő fontosabb problémák a templom déli fele szigetelésének, a diadalív vakolatának beázása és a Szent Lukács freskó károsodása.
281. A másik probléma az, hogy a fenntartásokra, felújításokra nem terveznek a költségvetésben fedezetet illetve csak a halaszthatatlan feladatokra (lásd templomtető) terveznek ráfordítást. Fel kell mérni a főegyházmegyei támogatás szerzésének, a pályázati támogatásoknak a lehetőségét. Egyes munkák sürgős elvégzésével későbbi nagyobb kiadásokat lehetne elkerülni.

3. .Javaslatok a gazdálkodás hatékonyságának érdekében

282. Alkalmazni kell (rész munkaidőben) egy „templomatyát” (műszaki-gazdasági felelőst), illetve létre kell hozni egy állandó műszaki-gazdasági bizottságot, amelynek feladata a takarékosági lehetőségek, karbantartási, felújítási szükségletek felmérése, források felkutatása a finanszírozásra, pályázatfigyelés és mindezekre javaslattétel a Plébánia vezetése felé. ③
283. A Plébánia anyagi helyzetéről évente legalább kétszer tájékoztassák a híveket, valamilyen fórumszerű rendezvény keretében. Kevés az olyan típusú tájékoztatás, hogy „*a költségvetés három hétig megtekinthető a plébánia irodán*”. A tájékoztatás jó alkalom arra is, hogy a nettó jövedelem legalább 1 %-nak megfelelő egyházi hozzájárulásra felhívjuk a figyelmet. A Hírlevélbe is be kellene tenni. ③ LÁSD 228
284. Felújítási alapképzés. Kezdetben a kisebb javításokra havi fix összeget kell félretenni. Később az egyéb forrásokból felújításra fordítható összegeket is ebbe az alapba helyezni. ② LÁSD 148
285. Meghatározni a templom és a Plébánia karbantartási, felújítási szükségleteit, a feladatokra költségvetést kalkulálni (árajánlatot kérni). A munkákat be kell sorolni sürgősség szerint: sürgős, halaszthatatlan munkák, középtávon megoldandó feladatok, hosszú távú tervek. ③ LÁSD 150, 152, 168
286. Évente egyszer, vagy kétszer külön gyűjtést szervezni, konkrét célra. ②
287. Próbaképpen az idegenforgalmi időszakban nap közben is nyitva tartani a templomot, a nap egy részében. Díjazás ellenében alkalmazni erre valakit, aki vezetést is tudna adni. Automatát felszerelni, ami díjazás ellenében rövid időre felkapcsolja a kegykép világítását. A könyvértékesítés, perselypénz növekedése kompenzálhatná az erre kifizetett összeget. ② LÁSD 55, 152, 154
288. Megvizsgálni egy urnatemető létesítésének gazdaságosságát. ①
289. Megvizsgálni a Plébánia kertjében lévő borospince idegenforgalmi hasznosításának lehetőségét. ①
290. A templom illetve a Plébánia vagyontárgyainak, műemlékeinek felmérése, azok használhatóságának megállapítása, selejtezések elvégzése, utánpótlási szükségletek felmérése. ③
291. A parkoló hasznosításának megvizsgálása. ③ LÁSD 13
292. Meg kellene vizsgálni egy komolyabb közösségi tér kialakításának lehetőségét, illetve a Plébánia pincéjét (cserkézpince) fel kellene újítani. ③ LÁSD 27
293. A hitéleti, közösségépítési feladatokhoz meg kell vizsgálni a pályázati támogatások lehetőségét. ③
294. Fel kell mérni, hogy a plébános és a káplán lakhatási, életkörülményei megfelelőek-e, a világi dolgozók munkakörülményei, díjazása megfelelő-e? ③

Hivatkozások

- [1] Egyházi Törvénykönyv 1254. kánon 2.§ Magyarul megjelent: http://www.karizmatikus.hu/images/stories/docs/Egyhazi_Torvenykonyv.pdf
- [2] ZsK 61.§

A budai Krisztinavárosi Havas Boldogasszony Plébánia
2012 – 2015 között lezajlott zsinatolásának
Záró dokumentuma
(Tervezet)

Tartalomjegyzék

Előszó	1.
A közösség	7.
Pasztoráció	13.
Misszió a Plébánián	18.
A karitás	22.
A liturgia	31.
Az ökumené	36.
Az információk áramlása	40.
Helyünk a közéletben	47.
Az anyagiakról	50.

